

KUOPION VESI LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS

VUODELTA 2016

Sisältö:

1. Tilinpäätös 2016 Kuopion Vesi Liikelaitos yhteensä

Toimintakertomus 2016	1-8
Tuloslaskelma 2016	9
Rahoituslaskelma 2016	10
Tase	11-12
Tilinpäätöksen liitetiedot	13-19
Toteutumisvertailut	20-22
Suoritteet/mittarit 2016	23
Kuopion Veden strategiset tavoitteet 2016	24-26
Sisäisen valvonnan toteutuminen 2016	27
Tilinpäätöksen hyväksyminen	28

2. Tilinpäätös 2016; hulevesi ja vesihuolto eriytettynä

Tuloslaskelma 2016	29
Rahoituslaskelma 2016	30
Tase	31-32
Eriytetyn tilinpäätöksen liitetiedot	33-36

3. Tilinpäätöksen liittyvä muu informaatiotieto johtokunnalle

Henkilöstötilinpäätös 2016	37-39
Tilasto-osa	40-45
Vastuualue seuranta 2016	46
Kaaviot	47-49
Asiakaspalautteiden yhteenveto vuodelta 2016	50-52

Kuopion Vesi Liikelaitos

Toimintakertomus 2016

1. Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2016 oli Kuopion Vesi Liikelaitoksen 20. toimintavuosi kunnallisena liikelaitoksena.

Kuopion Veden vesihuollon toiminta-alue on laajentunut viimeisen kymmenen vuoden aikana huomattavasti tapahtuneiden kuntaliitosten ansiosta. Viimeisin kuntaliitos tapahtui vuoden 2015 alussa Kuopion ja Maaningan kuntien kesken. Vuoden 2017 alusta tapahtuu kuntaliitos Juankosken kunnan kanssa.

Vesihuoltolaki on keskeisin vesihuollon toimintaa sääntelevä laki. Vesihuoltolain sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistusta koskevat hallituksen esitykset tulivat eduskunnan käsittelyyn kesällä 2014 ja lait astuivat voimaan syyskuun 2014 alussa.

Keskeisiä vesihuoltolakiin esitettyjä muutoksia ovat säännökset häiriötilanteisiin varautumisesta, vesihuollon eriyttämisestä kirjanpidossa, vesihuoltolaitoksen toimintakertomuksesta ja vesihuollon tietojärjestelmästä. Kiinteistön liittämismääräyksiä laitoksen verkostoon lievennettiin taajamien ulkopuolella. Maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään hulevesien kokonaishallinnasta. Kunnan tulee suunnitella hulevesien hallinta ja järjestää se asemakaava-alueella. Kunta voi myös periä hulevesien hallinnasta maksuja. Hulevesien viemäröinnistä puolestaan säädetään vesihuoltolaissa.

Vuonna 2016 Kuopion kaupunginjohtaja ja Siilinjärven kunnanjohtaja nimesivät työryhmän vesihuoltoyhteistyön selvittämiseksi Kuopion ja Siilinjärven välillä. Työryhmä kokoontui syksyn 2016 aikana kolme kertaa. Työ jatkuu vuonna 2017.

Seuraavassa on esitetty Kuopion Veden eri vastualueiden keskeisimmät tapahtumat vuonna 2016.

1.1. Hallinnon vastuualue

Hallinnon vastualueen vuosi 2016 sujui hyvin talousarvion mukaisesti. Määräaikainen työntekijä hoiti laskutukseen liittyviä tehtäviä alkuvuoden 2016. Uusi vakinainen asiakaspalvelusihteeri aloitti elokuussa. Kesällä 2016 palkattiin uusi vesihuoltoinsinööri hoitamaan liittymis- ja sopimusasioita. Nykyinen vesihuoltoinsinööri siirtyy vuoden 2017 alkupuolella verkoston palvelualueelle. Vuoden 2016 aikana valmistauduttiin Juankosken kuntaliitokseen ja Juankosken vesisopimukset uusittiin. Avuksi sopimusten päivittämiseen liittyvien tehtävien hoitamiseen palkattiin määräaikaisia työntekijöitä osaksi vuotta. Vuosi oli mm. runsaan tilapäisen työmäärän ja henkilömuutoksien vuoksi edelleen hyvin raskas koko hallinnon henkilöstölle. Kokonaisuudessaan vuodesta kuitenkin selvitettiin hyvin.

1.2. Suunnittelun vastuualue

Suunnittelun vastuualueella tehtiin paljon kaavoitukseen liittyvää vesihuollon yleissuunnittelua. Suurimpina kokonaisuuksina voi mainita Savilahden ja Neulaniemen alueen yleissuunnittelun jatkumisen. Lisäksi suunnittelua tehtiin Mölymäen alueella, Musiikkikeskuksen ympäristössä, Puijon urheilualueella ja Rauhalahden sekä Karttulan ja Nilsiän taajama-alueilla. Toimintavuonna myös jatkettiin Hiltulanlahden ja Kurkimäen välisten yhdysjohtojen suunnittelua sekä käynnistettiin hankkeen edellyttämät maanomistajaneuvottelut johtojen sijoittamisesta. Täydennysrakentamiseen liittyen vesihuollon yleissuunnittelua tehtiin mm. Jynkän ja keskustan alueilla.

Vesihuollon saneeraussuunnitelmia tehtiin moniin eri kohteisiin. Keskustan alueella tehtiin suunnitelmat mm. Tulliportinkadun yli satavuotiaan vesijohdon uusimiseksi välillä Puistokatu-Ajurinkatu. Lisäksi tehtiin saneeraussuunnitelmia Leväsen, Inkilänmäen, Kurkimäen ja Karttulan alueille. Uudisrakennuskohteista laajin toteutussuunnittelukohde oli Hiltulanlahden länsiosan asuinalueiden vesihuollon suunnittelu.

Varautumissuunnittelun osalta vuosittaisen päivityksen lisäksi osallistuttiin kaupungin sisäiseen varautumisharjoitukseen ja käynnistettiin vedentuotannon riskien arviointi- ja hallintatyön kehittäminen WSP -työkalua hyödyntäen.

Viestintää kehitettiin ja harjoitettiin monimuotoisesti. Lisäksi toimintavuonna osallistuttiin Vesilaitosyhdistyksen kemikaalien vähentämishankkeen sekä hanavesihankkeen suunnitteluun ja toteutukseen. Hanavesihankkeen toteutus ajoittuu vuoden 2017 puolelle.

Toimintavuonna osallistuttiin myös hallinnon ja suunnittelun uusien toimitilojen suunnitteluun yhdessä Kuopion Energian kanssa.

1.3. Verkoston vastuualue

Uutta vesihuoltoverkostoa rakennettiin vuonna 2016 yhteensä 5 kilometriä. Vanhaa verkostoa uusittiin 2 kilometriä. Verkostojen kokonaispituus vuoden lopussa oli 1.698 kilometriä.

Uutta vesihuoltoverkostoa rakennettiin pääasiassa Lehtoniemeen ja Hiltulanlahteen sekä Kurkimäkeen. Lisäksi aloitettiin siirtolinjojen rakentaminen Kurkimäestä Hiltulanlahteen.

Verkostosaneerauksista merkittävimpiä olivat pääjohtojen uusiminen Tulliportinkadulla ja Opistotieltä Viestikadulle. Lisäksi merkittäviä kohteita olivat Leväsentien, Satamakadun ja Inkilänmäenkadun vesihuollon saneeraukset.

Vesijohtovuotoja oli kaikkiaan 11 kpl. Vuotojen määrä on verkostopituuteen suhteutettuna kohtuullinen. Kuopion Veden talousveden laskuttamattoman veden määrä oli 13 % ja jäteveden vuotovesiprosentti oli 32 %. Valtakunnallisesti talousveden laskuttamattoman veden määrä on keskimäärin 19 % ja jäteveden vuotovesiprosentti on 40 %. Molemmat tunnusluvut kuvaavat pääasiassa vesihuoltoverkostojen kuntoa.

1.4. Vedentuotannon vastuualue

Talousveden laatu täytti kaikki talousvesiasetuksen laatuvaatimukset ja –suositukset kaikilla vedenjakelualueilla. Puijon yläpainepiirin putkirikko joulukuussa aiheutti lyhyen vesikatkon ja veden värjäytymisen alueella.

Vuoden 2016 jälkipuoliskolla valmistauduttiin Juankosken kuntaliitokseen tutustumalla vesihuoltoon, kartoittamalla isoimpien asiakkaiden vesimittarit ja päivittämällä vedenlaadun valvontatutkimusohjelma.

Itkonniemen vesilaitoksella aloitettiin talousveden laatuun vaikuttavien riskien tunnistaminen. Projekti toteutetaan yhteistyössä suunnittelun ja verkoston vastuualueiden kanssa. Työssä käytetään WSP (water safety plan) –riskienhallintatyökalua.

Itkonniemen automaatio-, prosessi- ja LVI-saneerauksien suunnittelutyö käynnistyi vuonna 2016. Vuoden loppuun mennessä saatiin lähes valmiiksi Itkonniemen vesilaitoksen prosessiselvitys. Suunnittelussa käytettiin myös hyödyksi WSP-riskienhallintatyökalua siten, että tunnistetut riskit otetaan huomioon saneerauksessa ja ne pyritään poistamaan. Suunnitteluprojektiin liitettiin myös selvitys kyber-uhkien tunnistamiseksi.

Vuonna 2016 jatkettiin Maaningan automaation ja vedenottamon saneerausta. Veden tuotannon autot ja vene uusittiin, sekä tehtiin monia pienempiä saneerauksia ja hankintoja. Vesisäiliöiden vedenlaatua lähdettiin selvittämään osallistumalla Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen vetämään yhteishankkeeseen. Projekti jatkuu vielä vuonna 2017.

1.5. Jätevedenpuhdistuksen vastuualue

Vuosi 2016 oli voimakasta kehittämisen aikaa. Uusia järjestelmiä otettiin käyttöön ja niitä kehitettiin, varsinkin saneerauksen jälkeen vastaanotetun Lehtoniemen puhdistamon osalta. Erityisesti kemikaalien optimoinnin osalta saatiin hyviä tuloksia. Myös energiatalouden optimointia aloitettiin. Lehtoniemen puhdistamo on mukana valtakunnallisessa Motivan ja Suomen Vesilaitosyhdistyksen koordinoimassa Energiatehokas vesihuoltolaitos-hankkeessa. Tämän hankkeen tuloksia saadaan vuoden 2017 aikana. Sekä kemikaalien että energiatalouden optimoinnin osalta työ jatkuu vuonna 2017.

Vuonna 2016 jatkettiin uusimpien toiminta-alueiden liittämistä keskitettyyn kaukovalvontaan. Viimeisimpänä liitettiin Maaningan alueen vesihuoltoa tähän järjestelmään. Kurkimaan jätevedenpuhdistamon toiminnan lopettamisen vaatimien pumppaamo- ja verkostomuutoksien suunnittelu aloitettiin. Uudet järjestelyt tulisi olla käytössä vuoden 2019 loppuun mennessä, jolloin voimassa oleva jätevedenpuhdistamon ympäristölupa päättyy.

Kaikki vastuualueella olevat jätevedenpuhdistamot täyttivät lupaehtojen vaatimukset ja omat tiukemmat tulosvaatimukset. Pumppaamoiden ylivuotoja tapahtui erittäin vähän.

2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuopion Veden hallinnossa ei vuonna 2016 tapahtunut muutoksia.

3. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

3.1. Talous

Liikevaihto oli 23,7 M€, josta käyttömaksutulojen osuus oli 88,1 %, perusmaksutulojen 9,7 %, tonttijohtomaksujen 1,8 % sekä asennus- ja muiden tulojen osuus 0,4 %. Liikevaihto kasvoi noin 1,5 M€ verrattuna vuoteen 2015. Liikevaihto oli 0,45 M€ pienempi kuin talousarviossa. Tämä johtui siitä, että Kuopion kaupunki ei maksanut budjetoitua summaa 400.000 € korvauksena yleisiltä alueilta johdettavista hulevesistä.

Käyttökustannukset olivat 10,1 M€ (9,5 M€ vuonna 2015), josta henkilöstökustannusten osuus oli 4,9 M€ (49 %), palvelujen ostojen 2,3 M€ (23 %), materiaaliostojen 2,5 M€ (25 %) ja liiketoiminnan muiden kulujen 0,4 M€ (3 %).

Henkilöstökustannukset nousivat 4 %, palvelujen ostojen kustannukset nousivat 7 % ja materiaalikustannukset nousivat 8 % vuoteen 2015 verrattuna. Kokonaiskäyttökustannukset nousivat 6 % vuoteen 2015 verrattuna.

Hallinnon, suunnittelun, vedentuotannon ja verkoston vastuualueilla käyttökustannukset olivat pienemmät kuin talousarviossa. Jätevedenpuhdistuksen vastuualueilla käyttökustannukset olivat 6 % (238.000 €) suuremmat kuin talousarviossa. Talousarvio ylittyi sähkön, kemikaalien, varaosien ja verojen osalta.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 8,3 M€ ja liikeylijäämä 5,4 M€. Poistot olivat tilinpäätöksessä noin 422.000 € pienemmät kuin talousarviossa. Rahoituskulut olivat 4,1 M€, josta peruspääoman korvaus kaupungille oli 3,6 M€ ja kaupungille maksetut korkokulut 0,5 M€. Tilikauden ylijäämä oli 1,27 M€.

Taseen loppusumma oli 84,2 M€.

3.2. Investoinnit

Vuonna 2016 investointimenot olivat 8,3 M€ (8,6 M€ vuonna 2015). Investointimenoista vesihuoltoverkostojen rakentamiseen käytettiin 7,1 M€ ja laitosrakentamiseen 1,2 M€. Sanerauksen osuus investoinneista oli 49 %. Talousarvioon varattua investointimäärärahaa jäi käyttämättä 1,5 M€. Tästä verkostoinvestointien osuus on 0,7 M€ ja laitosinvestointien osuus 0,8 M€.

3.3. Henkilöstö

Kuopion Veden vakituisen henkilöstön määrä vuoden lopussa oli 85 henkilöä. Osa-aikaeläkkeellä oli viisi henkilöä. Eläkkeelle jäi kaksi henkilöä vuonna 2016. Uusia henkilöitä palkattiin kahdeksan henkilöä.

Henkilöstö osallistui tarpeen mukaan ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään koulutukseen. Henkilöstölle järjestettiin työyhteisön kehittämispäiviä ja tyky-tilaisuuksia. Myös omaehtoista liikuntaa kannustettiin ja tuettiin.

Kuopion Veden henkilöstösuunnitelma on päivitetty syksyllä 2016. Henkilöstösuunnitelma tarkistetaan vuosittain.

Kuopion Veden henkilöstökertomuksessa on kerrottu henkilöstöön liittyvää tietoa vuodelta 2016.

4. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Liikelaitoksen merkittävimpiä riskejä ovat toiminnalliset ja vahinkoriskit. Toiminnallisista riskeistä suurimpia on henkilöstön saatavuus lähitulevaisuudessa. Henkilöstön keski-ikä on korkea ja lähivuosina on palkattava monia uusia henkilöitä. Riskinä on se, saadaanko palkattua tarpeeksi osaavaa henkilökuntaa eläkkeelle jäävien tilalle.

Vahinkoriski on myös merkittävä vesihuoltolaitokselle, jolle voidaan esittää merkittäviä korvausvaatimuksia esim. veden laatupoikkeamissa ja siten siitä voi aiheutua suuria taloudellisia seuraamuksia.

5. Ympäristötekijät

Kuopion Vesi Liikelaitoksen toimintaa vesihuoltolaitoksena säädellään laajalti lainsäädännön kautta. Liikelaitoksen toimintaa ohjaavat mm. vesihuoltolaki ja ympäristönsuojelulaki.

Liikelaitoksella on kuusi jätevedenpuhdistamoa, joiden vuosiyhteenvedoissa on esitetty niiden toimintaa ja puhdistustuloksia. Kaikki jätevedenpuhdistamot täyttivät ympäristölupien vaatimukset.

6. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista, tavoitteet saavutettavaa, päätösten perusteena oleva tieto riittävää ja luotettavaa ja että lakeja, säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuutta sekä voimavaroja turvataan. Sisäinen valvonta on varmistamistyötä, joka on liikelaitoksen johdon tekemää tai johdon lukuun tehtyä.

Seuraavassa on esitetty sisäisen valvonnan järjestelyjä kohdealueittain Kuopion Vesi Liikelaitoksessa.

6.1. Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kuopion Vesi on tehnyt eräälle toiminta-alueensa kadulle vesihuollon saneeraustyön. Saneeraustyön yhteydessä kadun kiinteistöjen tonttijohtoliittymät on uusittu. Tästä on laskutettu kiinteistöjen omistajia Kuopion Veden hinnaston sekä sopimus- ja yleisten toimitusehtojen mukaisesti. Kadun kiinteistöjen omistajista 14 reklamoi saamastaan laskusta Kuopion Vedelle. Johtokunta päätti, että reklamaatiot olivat aiheettomia. Kahden kiinteistön omistajat ovat valittaneet asiasta kuluttajariitalautakuntaan. Kuluttajariitalautakunta on antanut molemmista asioista päätökset, joiden mukaan Kuopion Vedellä on ollut oikeus periä saneeraus- ja muutostöistä maksut.

Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue teki syyskuussa 2014 Kuopion Vedelle yritys-tarkastuksen, jossa selvitettiin, onko yrityksessä noudatettu tilaajavastuulakia hankkimalla lain edellyttämät selvitykset sellaisilta yrityksiltä, joiden kanssa tilaaja on tehnyt sopimuksen vuokratyövoiman tai alihankintasopimukseen perustuvan työvoiman käyttämisestä. Tarkastuksessa AVI:n tarkastaja totesi, että hän esittää laiminlyöntimaksuprosessin käynnistämisen aloittamista tilaajavastuulain laiminlyönnin seurauksena kahdesta Kuopion Veden käyttämästä aliurakoitsijasta. Ennen laiminlyöntimaksun määrittämistä tilaajaa kuultiin kirjallisesti. Kuopion Vesi antoi selvityksensä asiasta 24.2.2015. Vuonna 2016 AVI antoi asiasta päätöksen, jonka mukaan Kuopio Vedelle ei määrätä laiminlyöntimaksua.

Maaliskuussa 2015 tapahtui urakoitsijan edustajan kuolemaan johtanut työtapaturma. Vesi-johtotyömaan rakennuttajana oli alkuvaiheessa toiminut Maaninnan kunta. Kuntaliitoksen jälkeen rakennuttajana oli toiminut Kuopion Vesi. Itä-Suomen syyttäjävirasto teki asiasta syyttämättäjäättämisspätöksen Kuopion Veden henkilöiden osalta.

6.2. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen ja varojen käyttö

Kaupunginvaltuuston nähden sitovia tavoitteita olivat:

- toimintakatteen tulee kattaa poistot
- korvaus peruspääomasta 3,616 M€.

Kaupunginvaltuuston asettavat tavoitteet saavutettiin.

Kuopion Vesi Liikelaitoksen johtokunnan asettamat tavoitteet olivat:

1. Toiminnalliset tavoitteet

- vanhojen vesihuoltoverkostojen saneeraus käytettävissä olevien investointirahojen puitteissa
- vesihuoltoverkostojen rakentaminen uusille kaava-alueille
- yhä laajenevan toiminta-alueen hallinta (verkon kunto, asiakasmäärän lisäys, pitkät etäisyydet yms.)
- valmistautuminen Juankosken kunnallisen vesihuollon siirtymiseen Kuopion Vedelle
- laitosten lakisääteisten velvoitteiden täyttäminen
- verkostojen häiriötön toiminta
- Itkonniemen vesilaitoksen uudistamishankkeen (prosessiautomaatio, talotekniikka, prosessitilat) aloittaminen suunnittelulla

2. Taloudelliset tavoitteet

- liikevaihto 24,18 M€
- käyttökustannukset 10,40 M€
- investoinnit 9,84 M€
- poistot 8,74 M€

Liikevaihto oli 0,45 M€ pienempi kuin talousarviossa. Tämä johtui siitä, että Kuopion kaupunki ei maksanut budjetoitua summaa 400.000 € korvauksena yleisiltä alueilta johdettavista hulevesistä. Toteutuneet investoinnit olivat 8,33 M€ eli 1,5 M€ pienemmät kuin talousarviossa. Myös poistot olivat tilinpäätöksessä noin 422.000 € pienemmät kuin talousarviossa.

Varojen käytön valvontaa on tehty sisäisen valvonnan suunnitelman mukaisesti ja esille ei ole tullut puutteita tai väärinkäytöksiä.

6.3. Riskienhallinnan järjestäminen

Kuopion kaupunki kilpailutti vakuutuksensa vuonna 2012. Vuoden 2012 loppupuolella myös Kuopion Vedelle otettiin vahinkovakuutukset.

Kuopion Vesi seuraa systemaattisesti saamaansa asiakaspalautetta. Vuoden 2016 aikana kirjattiin kaikkiaan 332 asiakaspalautetta, joista suurin osa liittyi veden laatuun ja laatuhäiriöihin. Vahingonkorvausvaatimuksia tuli 12 kappaletta ja niistä tehtyihin päätöksiin perustuen korvauksia maksettiin 6.209 € (alv 0 %). Kolme vaatimusta hylättiin perusteettomina.

Vuonna 2016 Kuopion Vesi oli mukana ”Yhdyskuntatekniset palvelut 2016”- asiakastyytyväisyystutkimuksessa. Tutkimukset tulokset olivat kokonaisuutena hyvät ja vesihuolto oli kyselyyn vastanneiden kuntalaisten mielestä yksi Kuopion parhaiten hoidetuista palveluista.

Tilikauden aikana ei ole raportoitu sellaisia merkittäviä riskejä, joista olisi aiheutunut vahinkoa tai menetystä toiminnalle.

6.4. Omaisuuden hankinta ja luovuttaminen

Hankintojen kilpailutuksessa ei ole tapahtunut menetykseen tai korvaukseen tai niiden vaatimukseen johtaneita tapahtumia.

6.5. Sopimustoiminta

Johdolla ei ole tiedossa sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seurauksia toiminnalle.

6.6. Oma arvio sisäisen valvonnan järjestämisestä

Itsearviointinaan Kuopion Veden johto katsoo, että sisäinen valvonta on pääosin hyvällä tasolla.

Eniten parantamista ja kehittämistä vaativat seuraavat asiat:

- 1) Riskienarvioinnin ja –hallinnan päivitystyö
- 2) Työturvallisuuden kehittämistyö

7. Arvio tulevasta kehityksestä

Viime vuosien suuret laitosinvestoinnit sekä vesihuoltoverkostojen rakentaminen uusille asunto- ja elinkeinoalueille ovat aiheuttaneet sen, että verkostosaneerauksista on jouduttu tinkimään.

Toiminta-alueen vesihuoltoverkostojen kasvava saneerausvelka on erittäin huolestuttavaa. Kriittisin kuntovaje muodostuu vesijohtoverkostojen suurikokoisten pääjohtojen ikääntymisestä. Johtoja, joiden ikä on 60-70 vuotta, on yli 15 km. Nämä verkostot ovat kiireellisen saneerauksen tarpeessa. Nykyisin pystytään uusimaan pääverkostoa vuosittain 1-2 km. Vuoteen 2025 mennessä olisi pystyttävä investoimaan noin 60 M€ verkostosaneerauksiin. Nykyisellä investointitasolla pystytään investoimaan vain noin 30 M€. Jotta vajetta voitaisiin pienentää, investointitasoa pitäisi nostaa noin 3 M€/vuosi.

Mahdolliset vesihuollon toiminta-alueen lisälaajenemiset aiheuttavat lisää haasteita Kuopion Veden toiminnalle sekä operatiivisesti että taloudellisesti.

8. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos esitetään lisättäväksi omaan pääomaan.

9. Hulevesien käsittely

Vesihuoltolain muutosten vuoksi hulevesien käsittely ei ole enää vesihuoltoa. 1.9.2014 alkaen hulevesien käsittelyn kokonaisvastuu on kunnalla, ei vesihuoltolaitoksella. Kunnan on tehtävä erillinen päätös siitä, hoitaako vesihuoltolaitos edelleen hulevesien viemäröintiä. Tätä päätöstä ei ole vielä Kuopiossa tehty.

Hulevesien viemäröinti on eriytettävä vesilaitoksen vesihuoltotoiminnasta. Tämä tarkoittaa sitä, että hulevesien käsittelystä on laadittava erillinen tilinpäätös.

Tällä hetkellä huleveden kustannukset on sisällytetty jätevesimaksuihin. Vesihuoltolain mukaan kaupungin on maksettava Kuopion Vedelle korvaus yleisiltä alueilta (mm. puistot ja kadut) hulevesiviemäriin johdettavista hulevesistä. Tästä on tehtävä sopimus kaupungin ja Kuopion Veden välille. Kuopion kaupunki ei maksanut vuonna 2016 budjetoitua summaa 400.000 € korvauksena yleisiltä alueilta johdettavista hulevesistä.

Kuopion Vesi ja kunta ovat aloittaneet keskinäiset neuvottelut vuoden 2015 aikana em. asioista. Neuvottelut jatkuivat vuonna 2016 ja ovat edelleen kesken.

Vuoden 2016 osalta Kuopion Veden tilinpäätöksessä hulevedet on eriytetty vesihuollosta suurimmalta osin laskennallisesti. Huleveden laskennallisen tilinpäätöksen kohdistusperiaatteen on esitetty tilinpäätösaineistossa.

Vuonna 2016 Kuopion Vedellä ei ole ollut tuloja hulevesien viemäröinnistä, vaan tulot sisältyvät jätevedestä saatuihin tuloihin. Hulevedestä aiheutuneet kustannukset vuonna 2016 olivat 1,5 M€. Käyttökustannukset olivat 0,6 M€ ja pääomakustannukset 0,9 M€. Taseen loppusumma oli 6,7 M€.

KUOPION VESI LIIKELAITOS

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
	€	€
Liikevaihto	23 726 365,15	22 224 586,18
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	76 380,99	46 559,37
Tuet ja avustukset	21 858,80	13 214,18
	23 824 604,94	22 284 359,73
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-2 560 243,56	-2 369 035,96
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-7 105,96	16 487,23
Palvelujen ostot	-2 317 279,71	-2 157 462,06
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-4 884 629,23	-4 510 010,79
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-3 714 982,05	-3 593 671,00
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-907 188,50	-861 627,19
Muut henkilösivukulut	-245 008,01	-206 258,62
Henkilöstökulut yhteensä	-4 867 178,56	-4 661 556,81
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 317 891,84	-8 292 250,12
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-8 317 891,84	-8 292 250,12
Liiketoiminnan muut kulut	-362 541,88	-314 003,30
Liikelylijäämä (-alijäämä)	5 392 363,43	4 506 538,71
Rahoitustuotot ja -kulut		
Kunnalta saadut korkotuotot	7 170,14	23 531,57
Kunnalle maksetut korkokulut	-539 041,67	-552 500,00
Korvaus peruspääomasta	-3 616 000,00	-3 616 000,00
Muut rahoituskulut	-142,25	-41,83
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-4 148 013,78	-4 145 010,26
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	1 244 349,65	361 528,45
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Satunnaiset erät yhteensä	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1 244 349,65	361 528,45
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	22 227,22	23 674,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 266 576,87	385 202,95
Tunnusluvut		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,0	5,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	10,1	6,7
Voitto, %	5,3	1,7

KUOPION VESI LIIKELAITOS

RAHOITUSLASKELMA

	2016 €	2015 €
Toiminta ja investoinnit		
Toiminnan rahavirta		
Liikelyläämä (-alijäämä)	5 392 363,43	4 506 538,71
Poistot ja arvonalentumiset	8 317 891,84	8 292 250,12
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 148 013,78	-4 145 010,26
Tulorahoituksen korjauserät	-62 399,74	0,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	9 499 841,75	8 653 778,57
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 327 616,73	-14 859 374,75
Rahoitusosuudet investointimenoihin	66 690,32	192 584,52
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Investointien rahavirta yhteensä	-8 260 926,41	-14 666 790,23
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	1 238 915,34	-6 013 011,66
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-1 120,00	-7 610,00
Antolainasaamisten väh. kunnalta		0,00
Antolainasaamisten vähennykset muilta		
Antolainauksen muutokset yhteensä	-1 120,00	-7 610,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta		1 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta	-820 333,36	-787 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lainakanna muutokset yhteensä	-820 333,36	213 000,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	7 105,96	-16 487,23
Saamisten muutos kunnalta	-1 374 157,77	-878 479,17
Saamisten muutos muilta	-35 087,28	276 116,14
Korottomien velkojen muutos kunnalta	89 046,82	15 712,26
Korottomien velkojen muutos muilta	895 630,29	342 572,22
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-417 461,98	-260 565,78
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 238 915,34	-55 175,78
Rahavarojen muutos	0,00	-6 068 187,44
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1.		
Tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	85,4	53,9
Lainanhoitokate	5,6	7,2

//

KUOPION VESI LIIKELAITOS

TASE	31.12.2016	31.12.2015
VASTAAVAA	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Tietoliikenneohjelmat	113 481,99	110 098,20
Muut pitkävaikutteiset menot	127 183,34	176 050,56
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	240 665,33	286 148,76
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset	16 195 757,24	16 977 959,82
Kiinteät rakenteet ja laitteet	58 465 306,50	58 122 288,81
Koneet ja kalusto	972 059,23	827 939,87
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	345 983,27	0,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	75 979 106,24	75 928 188,50
Sijoitukset		
Muut saamiset	186 499,20	185 379,20
Sijoitukset yhteensä	186 499,20	185 379,20
Pysyvät vastaavat yhteensä	76 406 270,77	76 399 716,46
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	141 624,02	148 729,98
Vaihto-omaisuus yhteensä	141 624,02	148 729,98
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	7 574 812,13	6 200 654,36
Muut saamiset	0,00	15 970,00
Siirtosaamiset	68 697,28	17 640,00
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	7 643 509,41	6 234 264,36
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	7 785 133,43	6 382 994,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ	84 191 404,20	82 782 710,80

TASE	31.12.2016	31.12.2015
VASTATTAVAA	€	€
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	-28 018 309,91	-28 018 309,91
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-22 916 879,48	-22 531 676,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 266 576,87	-385 202,95
Oma pääoma yhteensä	-52 201 766,26	-50 935 189,39
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	-180 916,86	-203 144,08
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	-180 916,86	-203 144,08
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	-15 112 306,28	-15 932 639,64
Korottomat velat kunnalta	-77 893,63	-81 572,17
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	-14 001 173,87	-12 816 816,30
Siirtovelat		
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	-29 191 373,78	-28 831 028,11
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	-820 333,36	-820 333,36
Saadut ennakot	-1 991,10	0,00
Ostovelat	-781 243,44	-1 188 088,70
Korottomat velat kunnalta	-106 937,62	-14 212,26
Siirtovelat	-906 841,78	-790 714,90
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	-2 617 347,30	-2 813 349,22
Vieras pääoma yhteensä	-31 808 721,08	-31 644 377,33
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-84 191 404,20	-82 782 710,80
LIIKELAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	62	62
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	134	142
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	24 183	22 532
Lainakanta, 1000 €	15 932	16 753

KUOPION VESI LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS 1.1.2016-31.12.2016

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelmanmukaisilla poistoilla. Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Menojäännöspoistoissa lasketaan puolen vuoden poisto ensimmäisenä poistovuonna.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu ostohintaan. Vaihto-omaisuus on Kuopion Veden varmuusvarastoa eli vanhoja putkia ja niihin liittyviä osia, joita ei välttämättä enää valmisteta.

Liikevaihto

Liikevaihtoon luettavat myyntitulot ovat Aqua vesi- ja jätevesilaskutuksen (VL), tonttijohtolaskutuksen (VU) sekä yleislaskutuksen mukaiset. Vesi- ja jätevesilaskutus perustuu vähintään kerran vuodessa tapahtuvaan mittarin lukemaan sekä hinnoittelu kustannusperusteiseen hinnoitteluun. Vuoden 2016 liikevaihtoon vaikutti taksan korotus.

Myyntisaamisten arvostus

Kaikki myyntisaamiset ovat v. 2011 alusta lukien peruskaupungin taseessa.

Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat verailukelpoiset.

Hulevesi

Hulevedestä on tehty omat laskennalliset tilinpäätöslaskelmat. Kohdistussäänöt laskelmien yhteydessä. Näihin liitetietoihin sisältyy Kuopion Vesi kokonaisuudessaan, hulevesi mukaan lukien.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Liikevaihdon jakaantuminen (sis. sisäiset ja ulkoiset tulot)

	2016, €	2015, €
Vesimaksut	8 337 115	8 136 282
Jätevesimaksut	12 556 015	11 389 751
Perusmaksu, vesi	904 906	870 304
Perusmaksu, jätevesi	1 404 300	1 359 076
Tonttijohtomaksu	425 616	385 237
Asennustulot (vesilait. sivutoimintatuotot)	75 546	61 551
Muut liiketoim.tuotot	22 867	22 386
Liikevaihto yhteensä	23 726 365	22 224 587

Tuet ja avustukset (Kelan korvaukset työterveyshuollon kuluihin)

21 859 13 214

Muut tuotot (vakuutusyhtiön korvaus ja myyntivoittoa autoista)

76 381 46 559

Taksoja korotettiin vuoden 2016 alussa; vesimaksua 2 % sekä jätevesimaksua n. 11 % ja jäteveden perusmaksua 4 %.

9 Asiakaspalvelujen ostot ja muiden palvelujen ostot

	2016	2015
Palvelujen ostot:		
Asiakaspalvelujen ostot	0	0
Muiden palvelujen ostot	2 317 280	2 157 462

11 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

(kv 28.11.2011)

	Menetelmä	Tasapoisto	Poisto %
Aineellinen hyödyke			
Asuinrakennukset	tasa	30 v.	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasa	30 v.	

14

Kevyet rakennukset ja rakennelmat	tasa	15 v.	
Väestönsuojat	tasa	50v.	
Kiinteät laitteet ja rakenteet			
Vesi- ja viemäri- ja hulevesiverkosto	jäännös		10
Laituskoneet ja laitteet	jäännös		18
Kuljetusvälineet, raskas kalusto	tasa	10	
Kuljetusvälineet, kevyt kalusto	tasa	5	
Liikkuvat työkoneet, raskas	tasa	10	
Liikkuvat työkoneet, kevyt	tasa	5	
Atk-laitteet	tasa	5	
Asfaltoidut piha-alueet	jäännös		20

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Tilikauden aikana valmistuneista verkoston uusinvestointi- sekä saneerauskohteista poistoksi on laskettu puolet koko vuoden poistoista (menojäännös-poisto).

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19 Pysyvät vastaavat	31.12.2016	1.1.2016
Kts. erillinen laskelma s. 15 ja 16		
Liittymismaksusaamiset ulkoiset	139 826	139 826
Liittymismaksusaamiset tytäryhtiöiltä, Kuopion Energia Oy	46 674	45 553
	<u>186 500</u>	<u>185 379</u>
24 Lyhytaikaisten saamisten erittely	31.12.2016	1.1.2016
Lyhytaikaiset lainasaamiset kunnalta	7 574 812	6 200 654
Alv-saamiset	0	15 970
Muut siirtosaamiset	68 697	17 640
Yhteensä	<u>7 643 509</u>	<u>6 234 264</u>
Muut siirtosaamiset ovat työterveyshuollon 2016 kustannuksiin tulevaa Kelan korvausta 20 750 € sekä vuoden 2016 kustannuksiin tuleva vakuutuskorvaus 38 250 € sekä liिकासuorituksen palutus 2017 vuodeen 2016 laskuun 8 697,28 €.		

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25 Oman pääoman erittely	31.12.2016	1.1.2016
Peruspääoma	28 018 310	28 018 310
Edellisten tilikausien ylijäämä	22 916 879	22 531 677
Tilikauden ylijäämä	<u>1 266 577</u>	<u>385 203</u>
Yhteensä	<u>52 201 766</u>	<u>50 935 190</u>
26 Kertynyt poistoero	180 917	203 144
Vehmersalmen jv-puhdistamon investointivarausten purkuun liittyvä poistoero ja Karttulan Syvänniemen vesijohdon ja viemärin poistoero siirtyi Kuopiolle.		
27 Vieras pääoma/pitkäaikainen	31.12.2016	1.1.2016
Lainat kaupungilta, josta	15 112 306	15 932 640
Perustamislaina	3 478 973	3 865 973
Uusi laina 2013-2015	11 633 333	12 066 667
Liittymismaksuvelat, sisäiset	77 894	81 572
Liittymismaksuvelat, konserni	794 880	838 904
Liittymismaksuvelat, ulkoiset	<u>13 206 294</u>	<u>11 977 912</u>

Kuopion Vesi Liikelaitos

**PYSYVÄT VASTAAVAT /
AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET**

(liitetieto 19.)

	Tieto- liikenne- ohjelmat	Aineettomat hyödykkeet			Maa - ja vesialueet	Rakennukset	Aineelliset hyödykkeet			Enn.maksut ja kesken- hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yht.	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä
		Muut aineettom. oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Aineettomat hyödykk. yht.			Kiinteät rakenteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet			
Poistamaton hankintameno 1.1.2016	110 098,20	0,00	176 050,56	286 148,76		16 977 959,82	58 122 288,81	827 939,87	0,00	0,00	75 928 188,50	76 214 337,26
Lisäykset tilikauden aikana	27 263,99			27 263,99		64 592,93	7 530 887,43	358 889,11		345 983,27	8 300 352,74	8 327 616,73
Rahoitusosuudet tilikaudella				0,00							0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana				0,00				4 290,58			4 290,58	4 290,58
Sirrot erien välillä				0,00							0,00	0,00
Tilikauden poisto	23 880,20		48 867,22	72 747,42		846 795,51	7 187 869,74	210 479,17			8 245 144,42	8 317 891,84
Poistamaton hankintameno 31.12.2016	113 481,99	0,00	127 183,34	240 665,33	0,00	16 195 757,24	58 465 306,50	972 059,23	0,00	345 983,27	75 979 106,24	76 219 771,57
Arvonkorotukset 1.1.2016											0	0
Arvonkorotusten muutokset											0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	113 481,99	0,00	127 183,34	240 665,33	0,00	16 195 757,24	58 465 306,50	972 059,23	0,00	345 983,27	75 979 106,24	76 219 771,57

A

Pitkäaikainen vieras po. yhteensä

29 191 374

28 831 028

Liittymismaksujen muutokset 2016:

Saman konsernin yrityksille

Kuopion kaupunki

-3 678

1 500

Konserni (velan kohde siirtynyt konsernista ulkoisiin)

-44 023

110 938

Liittymismaksut muille

1 228 381

901 491

Yhteensä

1 180 680

1 013 929

3 Vieras pääoma/lyhytaikainen

31.12.2016

1.1.2016

Lainat kaupungilta

820 333

820 333

Saadut ennakot

1 991

0

Ostovelat

781 243

1 188 089

Korott.velat kunnalta, alv-velka

106 938

14212

Yhteensä

1 710 505

2 022 634

33 Siirtovelat

31.12.2016

1.1.2016

Lomapalkkajaksotus (lomarahojen leikkaus)

627 923

684 857

Muut siirtovelat

278 919

105 858

Yhteensä

906 842

790 715

Muut siirtovelat ovat vuoden 2016 tulospalkkakirjaus 31 621,60 euroa sekä vuodelle 2016 kuuluvia ostolaskuja 237 297,60 euroa.

40 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Kts. erillinen liite sivut 19

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä 2016

	HALLINTO	SUUNNITTELU	VEDENTUOT.	JV.PUHDISTUS	VERKOSTO	YHTEENSÄ
	hlö	hlö	hlö	hlö	hlö	hlö
Vakituisia 31.12.2016	7	10	26	20	22	85
Tilapäiset 31.12.2016	0	1	0	0	1	2
Yhteensä	7	11	26	20	22	87

Lisäksi kesällä on ollut lyhyissä työsuhteissa opiskelijoita ja koululaisia eri vastuualueilla.

Henkilöstö keskimäärin	85
Säännöllinen työaika, htv	84,84
Palkalliset poissaolot	14,24
Tehty työaika	70,6
Tehty työaika säännöllisestä työajasta %	83 %

Eläkkeelle jääneet 2016	0	0	1	1	0	2
Pois lähteneet	0	0	0	0	0	0
Uusia 2016	2	1	3	1	1	8
Osa-aik.eläke 31.12.2016	0	2	0	0	3	5

43 Tilikauden palkat ja palkkiot

Henkilöstökulut tuloslaskelmassa

2016

2015

Tilikauden vakinaisten kk-palkat

2 796 605

2 679 139

Tilikauden tuntipalkat

410 154

488 960

Määräaikaiset ja kesätyöntekijät

124 023

94 286

Erilliskorvaukset

422 392

419 024

Muut palkat ja palkkiot	75 558	80 433
Jaksotetut palkat	-83 339	-69 138
Aktivoidut palkat	-7 419	-38 415
Sairasvakuutuskorvaukset	-22 991	-65 548
Tapaturmavakuutuskorvaukset	0	-926
Eläkekulut	907 188	859 563
Muut henkilösivukulut	245 008	214 178
Yhteensä	4 867 179	4 661 556

Henkilöstökuluihin liittyvät varaukset

Lomapalkkavaraukset	627 923	684 857
Varauksen vähennys edellisestä vuodesta	-56 934	-79 916
Siirtoveloissa tulospalkkakirjaus 2016 ja 2015	31 621	77 258
Tulospalkkaa kirjattiin vuodelta 2016, maksu tapahtuu 04/2017.		

Investoinnit 2016

Kuopion Veden investointimenoihin oli varattu valtuuston talousarviossa 9 840 000 € ja toteutuma oli 8 327 616, 73 € eli investointirahaa jäi käyttämättä 1,5 milj.€

	Tot 2016	Tot 2015
Verkostoinvestoinnit	7 081 896	5 129 574
Uudisrakentaminen	3 701 955	2 273 844
Saneeraus	3 264 331	2 164 418
Muut	115 610	691 312
Laitosinvestoinnit	1 245 721	3 469 028
Uudisrakentaminen Lehtoniemi	1 720	2 467 132
Uudisrakentaminen muu	0	76 167
Saneeraus	807 993	925 729
Muut	436 008	0
Investoinnit yhteensä	8 327 617	8 598 602
Rahoitusosuudet	-66 691	0
Investoinnit netto	8 260 926	8 598 602

Verkoston investointimenot 2016 sisältävät uuden verkoston rakentamista Lehtoniemeen, Kurkimäkeen, Hiltulanlahteen ja Viestikadulle.

Verkostosaneerauksia tehtiin Inkilänmäenkadulla, Niiralankatu-Opistotiellä päävesijohto, Satamakadulla, Tulliportinkadulla, Leväsenttiellä ja Vehmersalmessa

Itkonniemen vesilaitoksen saneeraus alkoi v. 2016 ja jatkuu vuoteen 2018 . (Ka 5,5 M€)

Pääosin rakentamistyöt ostettiin Kuntatekniikka liikelaitokselta.

Saneeraustöiden osuus kaikista investoinneista v. 2016 oli 49 % (v. 2015 36 %).

KUOPION VESI LIIKELAITOS / SAADUT TAKAUKSET 31.12.2016

Myöntäjä / puolesta	Aihe	€
<u>Takaukset</u>		
Op Yrityspankki Oyj / Insta Automation Oy	Työaikainen urakkatakaus / Maaningan vesihuollon automaatio- ja kaukokäyttöjärjestelmän saneeraus	21 940,00
Danske Bank / ABB Oy	Takuuajainen takaus / Itkonniemen vesilaitoksen varavoimakoneen hankinta 2015	2 525,86
Siilinjärven Osuuspankki / Ilma-siili Oy	Urakka-/hankintatakaus / Kuopionlahden jätevedenpumppaamon lvi-saneeraus	3 340,00
Atradius / Insta Automation Oy	Takuuajan takaus / Melalahden jätevedenpuhdistamon prosessitekkinen saneerausurakka	4 114,20
Garantia / Suomen Maastorakentajat Oy	Takuuajainen takaus / Lehtoniemen jätevedenpuhdistamon piha-alueen peruskorjaus	6 922,15
Garantia / Suomen Maastorakentajat Oy	Takuuajainen takaus / Lehtoniemen jätevesilaitoksen saneeraus ja laajennus	300 000,00
Tryg Garanti / Insta Automation Oy	Takuuajainen takaus / Lehtoniemen jätevesilaitoksen saneeraus ja laajennus	100 000,00
Nordea / Biotehdas Oy	Pankkitakaus / Puhdistamolietteen kuljetus jatkokäsittelyyn ja jatkokäsittely sekä biojätteen jatkokäsittely	300 000,00
Outokummun Osuuspankki / Maansiirto Eero Huttunen Oy	Tilivarojen panttausopimus / Kurkimäki, Lampirinteentien ja Palomäentien vesihuollon rakentaminen	7 000,00
Keiteleen Osuuspankki / Järveläisen Maansiirto Oy	Kuittaamattomuustodistus / Vehmersalmen Ratalinjan ja Puistotien vesihuollon rakentaminen	5 412,22
Danske Bank / Kuljetusliike Järveläinen Oy	Takuuajainen takaus / Keskisaaren kunnallistekniikan vesistön alitukset	1 327,02
Vakuudet ja takaukset yhteensä		752 581,45

KUOPION VESI LIIKELAITOS
TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUMAVERTAILU 2016
 Liikelaitoksen johtokunnan hyväksymästä tuloslaskelmasta

	Alkuperäinen talous-arvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	24 178 000,00	0,00	24 178 000,00	23 726 365,15	451 634,85
			0,00		
Liiketoiminnan muut tuotot	2 000,00		2 000,00	76 380,99	-74 380,99
Tuet ja avustukset	20 000,00		20 000,00	21 858,80	-1 858,80
	22 000,00	0,00	22 000,00	98 239,79	-76 239,79
Materiaalit ja palvelut					
Aineet tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-2 318 900,00		-2 318 900,00	-2 560 243,56	241 343,56
Varastojen lisäys (+) tai vähennys			0,00	-7 105,96	7 105,96
Palvelujen ostot	-2 718 600,00		-2 718 600,00	-2 317 279,71	-401 320,29
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 037 500,00	0,00	-5 037 500,00	-4 884 629,23	-152 870,77
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-3 882 000,00		-3 882 000,00	-3 714 982,05	-167 017,95
Henkilösivukulut			0,00		0,00
Eläkekulut	-893 139,00		-893 139,00	-907 188,50	14 049,50
Muut henkilösivukulut	-247 672,00		-247 672,00	-245 008,01	-2 663,99
Henkilöstökulut yhteensä	-5 022 811,00	0,00	-5 022 811,00	-4 867 178,56	-155 632,44
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 740 000,00		-8 740 000,00	-8 317 891,84	-422 108,16
Arvonalentumiset					0,00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-8 740 000,00	0,00	-8 740 000,00	-8 317 891,84	-422 108,16
Liiketoiminnan muut kulut	-339 689,00		-339 689,00	-362 541,88	22 852,88
Liikelylijäämä (-alijäämä)	5 060 000,00	0,00	5 060 000,00	5 392 363,43	-332 363,43
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot				7 170,14	-7 170,14
Muut rahoitustuotot					0,00
Kunnalle maksettu korkokulut	-540 000,00		-540 000,00	-539 041,67	-958,33
Muille maksetut korkokulut					0,00
Korvaus peruspääomasta kunnalle	-3 616 000,00		-3 616 000,00	-3 616 000,00	0,00
Muut rahoituskulut				-142,25	142,25
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-4 156 000,00	0,00	-4 156 000,00	-4 148 013,78	-7 986,22
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	904 000,00	0,00	904 000,00	1 244 349,65	-340 349,65
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					0,00
Satunnaiset kulut					0,00
Satunnaiset erät yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	904 000,00	0,00	904 000,00	1 244 349,65	-340 349,65
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	25 000,00	0,00	25 000,00	22 227,22	2 772,78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	929 000,00	0,00	929 000,00	1 266 576,87	-337 576,87

KUOPION VESI LIIKELAITOS

TALOUSARVION INVESTOINTIOSAN TOTEUMAVERTAILU 2016

Liikelaituksen johtokunnan hyväksymästä investointiosasta

	Alkuperäinen talousarvio 2016 €	Talousarvio- muutokset 2016 €	Talousarvio muutosten jälkeen 2016 €	Toteuma 2016 €	Poikkeama €
Verkostoinvestoinnit					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-7 820 000,00	0,00	-7 820 000,00	-7 081 895,19	-738 104,81
Netto	-7 820 000,00	0,00	-7 820 000,00	-7 081 895,19	-738 104,81
Vedentuotannon investoinnit					
Tulot	0,00	0,00	0,00	66 690,32	-66 690,32
Menot	-1 160 000,00		-1 160 000,00	-821 938,42	-338 061,58
Netto	-1 160 000,00	0,00	-1 160 000,00	-755 248,10	-404 751,90
Jätevedenpuhdistuksen investoinnit					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-860 000,00	0,00	-860 000,00	-423 783,12	-436 216,88
Netto	-860 000,00	0,00	-860 000,00	-423 783,12	-436 216,88
Investoinnit yhteensä, (kv sitova)					
Tulot	0,00	0,00	0,00	66 690,32	-66 690,32
Menot	-9 840 000,00	0,00	-9 840 000,00	-8 327 616,73	-1 512 383,27
Netto	-9 840 000,00	0,00	-9 840 000,00	-8 260 926,41	-1 579 073,59

KUOPION VESI LIIKELAITOS

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSAN TOTEUMAVERTAILU 2016

Liikelaitoksen johtokunnan hyväksymästä tuloslaskelmasta

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	24 178 000,00	0,00	24 178 000,00	23 726 365,15	451 634,85
			0,00		
Liiketoiminnan muut tuotot	2 000,00		2 000,00	76 380,99	-74 380,99
Tuet ja avustukset	20 000,00		20 000,00	21 858,80	-1 858,80
	22 000,00	0,00	22 000,00	98 239,79	-76 239,79
Materiaalit ja palvelut					
Aineet tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-2 318 900,00		-2 318 900,00	-2 560 243,56	241 343,56
Varastojen lisäys (+) tai vähennys			0,00	-7 105,96	7 105,96
Palvelujen ostot	-2 718 600,00		-2 718 600,00	-2 317 279,71	-401 320,29
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-5 037 500,00	0,00	-5 037 500,00	-4 884 629,23	-152 870,77
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-3 882 000,00		-3 882 000,00	-3 714 982,05	-167 017,95
Henkilösivukulut			0,00		0,00
Eläkekulut	-893 139,00		-893 139,00	-907 188,50	14 049,50
Muut henkilösivukulut	-247 672,00		-247 672,00	-245 008,01	-2 663,99
Henkilöstökulut yhteensä	-5 022 811,00	0,00	-5 022 811,00	-4 867 178,56	-155 632,44
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 740 000,00		-8 740 000,00	-8 317 891,84	-422 108,16
Arvonalentumiset					0,00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-8 740 000,00	0,00	-8 740 000,00	-8 317 891,84	-422 108,16
Liiketoiminnan muut kulut	-339 689,00		-339 689,00	-362 541,88	22 852,88
Liikelyijäämä (-alijäämä)	5 060 000,00	0,00	5 060 000,00	5 392 363,43	-332 363,43
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot				7 170,14	-7 170,14
Muut rahoitustuotot					0,00
Kunnalle maksettu korkokulut	-540 000,00		-540 000,00	-539 041,67	-958,33
Muille maksetut korkokulut					0,00
Korvaus peruspääomasta kunnalle	-3 616 000,00		-3 616 000,00	-3 616 000,00	0,00
Muut rahoituskulut				-142,25	142,25
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-4 156 000,00	0,00	-4 156 000,00	-4 148 013,78	-7 986,22
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	904 000,00	0,00	904 000,00	1 244 349,65	-340 349,65
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					0,00
Satunnaiset kulut					0,00
Satunnaiset erät yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	904 000,00	0,00	904 000,00	1 244 349,65	-340 349,65
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	25 000,00	0,00	25 000,00	22 227,22	2 772,78
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	929 000,00	0,00	929 000,00	1 266 576,87	-337 576,87

23
KUOPION VEDEN SUORITTEET / MITTARIT 2012 - 2016

SUORITE / MITTARI	YKSIKKÖ	Tot 2012	Tot 2013	Tot 2014	Tot 2015	TA 2016	Tot 2016	tot %
Verkostoon lähtenyt puhd. vesi	1000 m3	6175	6452	6628	7023	6750	7186	106,5
Laskutettu vesi (sis.oma käyttö)	1000 m3	5543	5849	5933	6061	6050	6258	103,4
Yleinen kulutus	%	10	8	10	14	10	13	130,0
Vedentuot.käyttöm 8140/lask.vesi	€/m3	0,38	0,40	0,41	0,39	0,46	0,40	87,0
Energiankulutus / veden tuotanto	kWh/m3	0,73	0,74	0,72	0,69	0,75	0,75	100,0
Vesimaksu (ilman alv)	€/m3	1,22	1,29	1,33	1,37	1,4	1,4	100,0
Käsitelty jätevesi	1000 m3	7935	7948	7828	8636	7720	8500	110,1
Laskutettu jätevesi (sis. oma käyttö)	1000 m3	5340	5506	5549	5537	5650	5779	102,3
Vuotovesi	%	33	28	29	36	27	32	118,5
Jv.puhd.käyttöm. 8150/lask. jv	€/m3	0,52	0,53	0,66	0,69	0,68	0,71	104,4
Energiankulutus / puhdist. jätevesi	kWh/m3	0,46	0,49	0,75	0,38	0,50	0,45	90,0
Jätevesimaksu (ilman alv)	€/m3	1,66	1,76	1,87	2,02	2,24	2,24	100,0
Vesijohtoverkoston pituus (tark)	km	578	664	667	811	820	855	104,3
Käyttömenot 8131 / vesijohto	€/m	1,40	1,22	1,16	1,19		1,25	
Jätevesiverkoston pituus	km	429	497	498	559	560	563	100,5
Käyttömenot 8132/ viemäri	€/m	1,35	1,25	1,48	1,53		1,29	
Hulevesiverkko	km	275	277	277	278	280	280	100,0
Käyttömenot 8133/ hulevesiviemäri					0,39		0,89	
Liittymissopimukset yhteensä, hyv	kpl	9921	11921	12022	13297	13250	13362	100,8
Uudet liittymät vuosittain(väh.poist	kpl	170	2020	127	1275	130	120	92,3
Kytkeytyt käyttöpaikat 31.12.201X	kpl	9761	11756	11853	13071	13150	13197	100,4
Vakituinen henkilöstö 31.12.	henkilö	78	79	82	79	84	84	100,0
Henkilötyövuodet (sis. tilapäiset+kesätyö	htv	76,5	83	81	82	83	82,5	99,4
Liikevaihto / laskutettu vesi	€/m3	3,2	3,41	3,45	3,67	4,13	3,79	91,8
Käyttökulut / laskutettu vesi	€/m3	1,43	1,49	1,55	1,55	1,77	1,61	91,0
Liikevaihto /vak. henkilöstö	1000 €/hlö	227,5	252,7	249,4	281,8	288,1	282,5	98,1
Korvaus /peruspääomasta	%	14,3	12,9	13,5	12,9	13,6	12,9	94,9
Toimintakate / liikevaihto	%	55,1	54,0	55,1	55,1	57,0	60,6	106,3
Tilikauden ylijäämä / liikevaihto	%	2,5	7,2	3,3	1,7	4,6	5,2	114,4
Kunnan sij. pääoman tuotto	%	8,0	8,9	6,9	6,7		10,1	

Strategiapainotukset Kuopion Vesi 2016

Vetovoima, kilpailukyky ja kasvu

Kriittiset menestystekijät	Arviointikriteeri	Vuosittain seurattava mittari	Tavoite	Vastuutaho	Seuranta 1-12/2016
Vahva ja monipuolinen elinkeinoelämä	Vesihuollon riittävyys yritystonteilla	Rakennetut liittymät	Luotettava vesihuoltajärjestelmä	Suunnittelu/verkosto	Tarvittavat liittymät rakennettu.
Innovaatio ja opiskelukaupunki	Kampus kärkihanke		Kampus – alueen vesihuollon täydentäminen kaavoituksen mukaan	Suunnittelu	Ei vielä alkanut.
Innovaatio ja opiskelukaupunki	Tutkimushankkeet	Hankkeiden määrä	Tutkimushankkeissa mukana ja tarjotaan harjoittelupaikkoja	Kaikki vastuualueet	Tutkimushankkeita laifoksilla. Harjoittelupaikkoja vastuualueilla.
Kuopiokuva	Yhteistyöhakuinen ja avoimesti viestivä Kuopion Vesi	Asiakaspalautteet, valtakunnalliset asiakastytytyväisyyskyselyn tulokset	Kuopion Veden asiakaslehden jatkuva kehittäminen	Kaikki vastuualueet	Vuonna 2016 ilmestyi kaksi lehteä. Valtakunnallisen asiakastytytyväisyyskyselyn tulokset hyviä.
Kuopio-kuva, tulokselliset yhteistyöverkostot	Vesihuoltoyhteistyö muiden Kuopion ja Itä-Suomen vesihuoltolaitosten kanssa	Tehdyt suunnitelmat yhteistyöstä ja mm. varautumisesta	Uuden vesihuoltolain mukaisen varautumissuunnitelman kehittäminen	Suunnittelu, muut vastuualueet	Varautumissuunnitelman kehittäminen jatkuu.

Asukkaat ja palvelut

Kriittiset menestystekijät	Arviointikriteeri	Vuosittain seurattava mittari	Tavoite	Vastuutaho	Seuranta 1-12/2016
Tulevaisuuteen suunnattu ja kestävä kaupunkirakenne	Vesihuollon varmistaminen uusilla asuntoalueilla	Rakentamisen määrä Asukasluvun kehitys	Luotettava vesihuoltojärjestelmä	Suunnittelu/verkosto	
Ilmastopoliittisen ohjelman toteutuminen	Energiatehokas vesihuolto	Sähkön ja polttoaineen kulutus, materiaali- ja energiavirrat	Energiatehokkuuden lisääminen	Kaikki vastualueet	Sähkön ja polttoaineen määrää seurataan säännöllisesti. Kuopion Vesi mukana valtakunnallisessa Energiategohokas vesihuoltolaitos-hankkeessa
Palveluiden asiakaslähtöisyys	Palvelujen asiakaslähtöisyys	Asiakaspalaute	Tyytyväiset asukkaat	Kaikki vastualueet	Seurataan palautteita
Asiakaslähtöiset ja ennaltaehkäisevät palvelut	Palvelujen asiakaslähtöisyys	Sähköisten palvelujen käyttö	Sähköisen häiriötilanneviestinnän kehittäminen	Kaikki vastualueet	Sähköinen häiriötilanneviestintätyökalu hankittu ja käyttöönottovaiheessa
Asiakaslähtöiset ja ennaltaehkäisevät palvelut	Yhteistyö yritysten ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa	Säännöllinen yhteydenpito	Yhteistyön toimivuus	Kaikki vastualueet	Yhteistyö toimii
Tulevaisuuteen suunnattu ja kestävä kaupunkirakenne	Lähiöiden ja keskustaaajaman täydennysrakentaminen	Rakentamisen määrä Asukasluvun kehitys	Olevan vesihuoltoverkon hyödyntäminen	Suunnittelu	
Tulevaisuuteen suunnattu ja kestävä kaupunkirakenne	Saneerausinvestointien toteutuminen	Saneerausinvestointien määrä	Saneerausvelka pienenee	tj, omistaja	saneerausinvestointien osuus 49 %

Resurssit, johtaminen ja henkilöstö

Kriittiset menestystekijät	Arviointikriteeri	Vuosittain seurattava mittari	Tavoite	Vastuutaho	Seuranta 1-4/2016
Tasapainoinen tulos	Tiikauden tulos	Vuosikatteen katettava poistot, tulostavoitteen saavuttaminen	Talousarvion toteutuminen suunnitellusti	Kaikki vastuualueet	mittarit toteutuivat
Kuopion Veden palvelukyky ja tuottavuus	Kuopion Veden toiminnan tuloksellisuus ja tuottavuus	Talousarvion toteutuminen	Talousarvion toteutuminen suunnitellusti	Kaikki vastuualueet	Talousarvio toteutui suunnitellusti
Kuopion Veden palvelukyky ja tuottavuus	Uudistettu vesihuollon ja hulevesien viemäröinnin hinnoittelu	Hinnasto	Hulevesien viemäröinnin huomioiminen hinnoittelussa	Hallinto	Ei vielä kaupungin päätöstä, joten ei ole pystytty hinnoittelemaan
Kuopion Veden palvelukyky ja tuottavuus	Valmistautuminen Juankosken kuntaliitokseen	Juankosken vesihuollon selvitys, asiakassopimukset	Selvitetään Juankosken vesihuollon tämänhetkinen tila, Juankosken asiakassopimukset valmiit	Kaikki vastuualueet	asiakassopimukset valmiit
Toimitilojen käytön tehokkuus	Hallinnon ja suunnittelun uusien toimitilojen suunnittelu yhdessä KE:n kanssa	Suunnitelma ja vuokrasopimus	Uusien toimitilojen suunnitelmat valmiit	Hallinto, suunnittelu	rakentaminen käynnissä.
Määrätietoinen kokonaisjohtaminen	Henkilöstösuunnitelman toteutuminen	Työhyvinvointi, sairauspoissaolot	Henkilöstösuunnitelmaa toteutetaan. Työhyvinvoinnin edistäminen.	Kaikki vastuualueet	sairauspoissaolot vähentyneet v. 2015 verrattuna 30 %

KUOPION VESI LIIKELAITOKSEN VUODEN 2016 SISÄISEN VALVONNAN ERITYISTAVOITTEET

Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 12/2016
1. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen	Kv:n asettamien tavoitteiden toteutuminen. Johtokunnalle seuranta tilanne kolmannesvuosittain.	Toteutui suunnitellusti
2. Työturvallisuuden kehittäminen jatkuu	Mittaroinnin kehittäminen	Kehitystyö jatkuu
3. Riskienhallinnan kehittäminen jatkuu	Kuopion Veden riskienhallintatyön jatkaminen, Water Safety Plan	Työ jatkuu
4. Jätevedenpuhdistamoiden ympäristölupien seuranta	Omien seurantaohjelmien laadinta	Seurantaohjelmat laadittu

SEURANTA JA RAPORTOINTI

- kolmannesvuosisiraportoinnin yhteydessä johtokunnalle
- johtoryhmässä kerran kuukaudessa
- kehityskeskusteluissa
- mahdollisesti johdon katselmuksissa
- poikkeamat ja epäkohdat raportoidaan välittömästi laatuksikirjan mukaisesti

Kuopion Vesi Liikelaitoksen johtokunta allekirjoittaa Kuopion Vesi Liikelaitoksen erillistilinpäätöksen ja antaa sen tilintarkastajille tarkistettavaksi sekä edelleen kaupunginhallitukselle yhdistettäväksi Kuopion kaupungin tilinpäätökseen.

Kuopion Vesi Liikelaitoksen johtokunta 1.3.2017

Eero Eloranta
puheenjohtaja

Antti Tapaninaho

Johanna Ahonen

Erkki Kukkonen

Kaija Räsänen

Jyrki Viitanen

Tiina Viljakainen

Kirsi Laamanen
Kuopion Vesi Liikelaitoksen toimitusjohtaja

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Kuopiossa _____. _____. 2017

BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

Tiina Lind
KHT, JHTT

**VESIHUOLLON JA HULEVEDEN ERIYTETTY
TILINPÄÄTÖSAINEISTO
VUODELTA 2016**

KUOPION VESI LIIKELAITOS, eriytetty tuloslaskelma vesihuolto ja hulevesi

	Vesihuolto	Hulevesi	Yhteensä
LIIKEVAIHTO	23 726 365,15	0,00	23 726 365,15
Liiketoiminnan muut tuotot	76 380,99	0,00	76 380,99
Muut tuet ja avustukset	21 858,80	0,00	21 858,80
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tava			
Ostot tilik.aikana	-2 457 409,73	-102 833,83	-2 560 243,56
Varast.lis(+) tai väh(-)	-7 105,96	0,00	-7 105,96
Palvelujen ostot	-2 166 949,19	-150 330,52	-2 317 279,71
Materiaalit ja palvelut yht.	-4 631 464,88	-253 164,35	-4 884 629,23
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-3 413 743,17	-301 238,88	-3 714 982,05
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-830 435,32	-76 753,18	-907 188,50
Muut henkilösivukulut	-225 142,31	-19 865,70	-245 008,01
Henkilöstökulut yht.	-4 469 320,80	-397 857,75	-4 867 178,55
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-7 660 684,93	-657 206,90	-8 317 891,83
Arvonalentumiset			
Poistot ja arvonal. yht.	-7 660 684,93	-657 206,90	-8 317 891,83
Liiketoiminnan muut kulut	-332 493,54	-30 048,34	-362 541,88
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	6 730 640,79	-1 338 277,35	5 392 363,44
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	6 811,63	358,51	7 170,14
Kunnalle maks.korkokulut	-512 089,59	-26 952,08	-539 041,67
Korvaus peruspääomasta	-3 435 200,00	-180 800,00	-3 616 000,00
Muut rahoituskulut	-142,25	0,00	-142,25
Rahoitustuotot ja -kulut yht	-3 940 620,21	-207 393,57	-4 148 013,78
	0,00		
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) en.sat.e	2 790 020,58	-1 545 670,92	1 244 349,66
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00
Satunnaiset kulut	0,00		0,00
Satunn. tuotot ja kulut yht.	0,00		0,00
YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) EN.VARAU	2 790 020,58	-1 545 670,92	1 244 349,66
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	22 227,22	0,00	22 227,22
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄM)	2 812 247,80	-1 545 670,92	1 266 576,88

KUOPION VESI LIKELAITOKSEN ERIYTETTY RAHOITUSLASKELMA VESIHUOLTO JA HULEVESI

	Toteuma yht.	Vesihuolto	Hulevesi
Toiminnan rahavirta			
Liikelylijäämä/-alijäämä	5 392 363,43	6 730 640,81	-1 338 277,35
Poistot ja arvonalentumiset	8 317 891,84	7 660 684,93	657 206,90
Rahoitustuotot ja kulut	-4 148 013,78	-3 940 620,21	-207 393,58
Tulorahoituksen korjauserät	-62 399,74	-62 399,74	
Toiminnan rahavirta yhteensä	9 499 841,75	10 388 305,79	-888 464,03
		0,00	
Investointien rahavirta		0,00	
Investointimenot	-8 327 616,73	-7 488 827,44	-838 789,29
Rahoitusos. inv. menoihin	0,00	0,00	
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	66 690,32	66 690,32	
Investointien rahavirta yht	-8 260 926,41	-7 422 137,12	-838 789,29
Toim. ja invest. rahavirta yht	1 238 915,34	2 966 168,67	-1 727 253,32
		0,00	
Rahoituksen rahavirta		0,00	
Antolainauksen muutokset		0,00	
Antol.saam. lis kunnalle/ky	0,00	0,00	
Antolainasaam. lis. muilta	-1 120,00	-1 120,00	0,00
Antol.saam. väh. kunnalta/k	0,00	0,00	
Antolainauksen muutokset yht.	-1 120,00	-1 120,00	0,00
Lainakannan muutokset		0,00	
Pa lainojen lis.kunnalta/ky	0,00	0,00	
Pa lainojen väh kunnalle/ky	-820 333,36	-779 316,69	-41 016,67
La lain. muutos kunnalta/ky	0,00	0,00	
Lainakannan muutokset yht.	-820 333,36	-779 316,69	-41 016,67
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	
Muut maksuvalm. muutokset		0,00	
Vaihto-omaisuuden muutokset	7 105,96	7 105,96	
Saamisten muut. kunnalta/ky	-1 358 187,77	-1 222 368,99	-135 818,78
Saamisten muutos muilta	-51 057,28	-45 951,55	-5 105,73
Korott.velkojen muutos k/ky	89 046,82	80 142,14	8 904,68
Korott.velkojen muut muilta	895 630,29	806 067,26	89 563,03
Muut maksuvalm muutokset yht	-417 461,98	-375 005,19	-42 456,79
Rahoituksen rahavirta yht.	-1 238 915,34	-1 155 441,88	-83 473,46
Rahavarojen muutos	0,00		
Ero	0,00		

21

T A S E 31.12.2016	Avaustase		Vuoden alusta		Muutos	Avaustase		Vuoden alusta		Muutos	Avaustase		Vuoden alusta		Muutos
VASTAAVAA															
PYSYVÄT VASTAAVAT															
Aineettomat hyödykkeet															
Tietoliikenneohjelmat	110 098,20	113 481,99	3 383,79			88 775,01	91 133,82	2 358,81			21 323,18	22 348,17	1 024,99		
Muut pitkävaikutteiset menot	176 050,56	127 183,34	-48 867,22			176 050,56	127 183,34	-48 867,22			0,00	0,00	0,00		
Aineettomat hyödykkeet yht.	286 148,76	240 665,33	-45 483,43			264 825,57	218 317,16	-46 508,41			21 323,18	22 348,17	1 024,99		
Aineelliset hyödykkeet															
Rakennukset	16 977 959,82	16 195 757,24	-782 202,58			16 977 959,82	16 195 757,24	-782 202,58			0,00	0,00	0,00		
Kiinteät rakenteet ja laitt	58 122 288,81	58 465 306,50	343 017,69			53 363 406,45	52 635 462,56	-727 943,89			4 758 882,36	5 829 843,94	1 070 961,58		
Koneet ja kalusto	827 939,87	972 059,23	144 119,36			766 164,84	894 878,88	128 714,04			61 775,03	77 180,35	15 405,32		
Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	0,00	345 983,27	345 983,27			0,00	345 983,27	345 983,27			0,00	0,00	0,00		
Aineelliset hyödykkeet yht.	75 928 188,50	75 979 106,24	50 917,74			71 107 531,11	70 072 081,95	-1 035 449,16			4 820 657,39	5 907 024,29	1 086 366,90		
Sijoitukset															
Muut saamiset	185 379,20	186 499,20	1 120,00			185 379,20	186 499,20	1 120,00				0,00			
Sijoitukset yht.	185 379,20	186 499,20	1 120,00			185 379,20	186 499,20	1 120,00							
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	76 399 716,46	76 406 270,77	6 554,31			71 557 735,88	70 476 898,31	-1 080 837,57			4 841 980,57	5 929 372,46	1 087 391,89		
VAIHTUVAT VASTAAVAT															
Vaihto-omaisuus															
Aineet ja tarvikkeet	148 729,98	141 624,02	-7 105,96				0,00								
Vaihto-omaisuus yht.	148 729,98	141 624,02	-7 105,96			148 729,98	141 624,02	-7 105,96			0,00	0,00	0,00		
Lyhytaikaiset saamiset															
Saamiset kunnalta ja kyltä	6 216 624,36	7 574 812,13	1 358 187,77			5 594 961,92	6 817 330,92	1 222 368,99			621 662,44	757 481,21	135 818,78		
Siirtosaamiset	17 640,00	68 697,28	51 057,28			15 876,00	61 827,55	45 951,55			1 764,00	6 869,73	5 105,73		
Lyhytaikaiset saamiset yht.	6 234 264,36	7 643 509,41	1 409 245,05			5 610 837,92	6 879 158,47	1 268 320,55			623 426,44	764 350,94	140 924,51		
Saamiset yht.	6 234 264,36	7 643 509,41	1 409 245,05			5 610 837,92	6 879 158,47	1 268 320,55			623 426,44	764 350,94	140 924,51		
VAIHTUVAT VASTAVAT YHT.	6 382 994,34	7 785 133,43	1 402 139,09			5 759 567,90	7 020 782,49	1 261 214,59			623 426,44	764 350,94	140 924,51		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	82 782 710,80	84 191 404,20	1 408 693,40			77 317 303,79	77 497 680,80	180 377,01			5 465 407,01	6 693 723,40	1 228 316,40		

KUOPION VESI LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS 1.1.2016-31.12.2016

Tilinpäätöksen liitetiedot vesihuollosta ja hulevedestä vuodelta 2016

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelmanmukaisilla poistoilla. Suunnitelmanmukaiset poistot on laskettu laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Menojäännöspoistoissa lasketaan puolen vuoden poisto ensimmäisenä poistovuonna. Hulevedet on eriytetty omissa laskelmissaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu ostohintaan. Vaihto-omaisuus on Kuopion Veden varmuusvarastoa eli vanhoja putkia ja niihin liittyviä osia, joita ei välttämättä enää valmisteta.

Liikevaihto

Liikevaihtoon luettavat myyntitulot ovat Aqua vesi- ja jätevesilaskutuksen (VL), tonttijohtolaskutuksen (VU) sekä yleislaskutuksen mukaiset. Vesi- ja jätevesilaskutus perustuu vähintään kerran vuodessa tapahtuvaan mittarin lukemaan sekä hinnoittelu kustannusperusteiseen hinnoitteluun. Vuoden 2016 liikevaihtoon vaikutti taksan korotus.

Myyntisaamisten arvostus

Kaikki myyntisaamiset ovat v. 2011 alusta lukien peruskaupungin taseessa.

Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Eriytetty tilinpäätös tehtiin ensimmäisen kerran vesihuollosta ja hulevedestä v. 2015.

Hulevesi

Hulevedestä on tehty omat laskennalliset tilinpäätöslaskelmat ja vesihuollosta omansa.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	2016	2016	2015	2015
	Vesihuolto	Hulevesi	Vesihuolto	Hulevesi
6 Liikevaihdon jakaantuminen (sis. sisäiset ja ulkoiset tulot)				
Vesimaksut	8 337 115	0	8 136 282	0
Jätevesimaksut	12 556 015	0	11 389 751	0
Peusmaksu, vesi	904 906	0	870 304	0
Perusmaksu, jätevesi	1 404 300	0	1 359 076	0
Tonttijohtomaksu	425 616	0	385 237	0
Asennustulot	75 546	0	61 551	0
Muut myyntitulot	22 867	0	22 386	0
Liikevaihto yhteensä	23 726 365	0	22 224 587	0
Tuet ja avustukset (Kelan korvaukset työterv.)	21 859	0	13 214	0
Muut tuotot	76 381		46 559	0
Taksoja korotettiin vuoden 2016 alussa; vesimaksua 2 % sekä jätevesimaksua n. 11 % ja jäteveden perusmaksua 4 %.				
9 Asiakaspalvelujen ostot ja muiden palvelujen ostot	Vesihuolto	Hulevesi	Vesihuolto	Hulevesi
Palvelujen ostot:	2016	2016	2015	2015
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	2 166 949	150 331	2 027 860	129 602
11 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät				
Satunnaisia tuottoja ja kuluja ei sisälly tilinpäätökseen.				
12 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	(kv 28.11.2011)			
Aineellinen hyödyke	Menetelmä			Poisto %
Asuinrakennukset	tasa		30 v.	
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasa		30 v.	

Kevyet rakennukset ja rakennelmat	tasa	15 v.	
Väestönsuojat	tasa	50v.	
Kiinteät laitteet ja rakenteet			
Vesijohtoverkosto	jäännös		10
Viemärijohtoverkosto	jäännös		10
Hulevesiverkosto	jäännös		10
Laitoskoneet ja laitteet	jäännös		18
Kuljetusvälineet, raskas kalusto	tasa	10	
Kuljetusvälineet, kevyt kalusto	tasa	5	
Liikkuvat työkoneet, raskas	tasa	10	
Liikkuvat työkoneet, kevyt	tasa	5	
Atk-laitteet	tasa	5	
Asfaltoidut piha-alueet	jäännös		20

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Tilikauden aikana valmistuneista verkoston uusinvestointi- sekä saneerauskohteista poistoksi on laskettu puolet koko vuoden poistoista (menojäännöspoisto).

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

21 Pysyvät vastaavat	Vesihuolto	Hulevesi	Vesihuolto	Hulevesi
Kts. erillinen laskelma s. 14 ja 15	2016	2016	2015	2015
Liittymismaksusaamiset ulkoiset	139 826	0	139 826	0
Liittymismaksusaamiset tytäryhtiöiltä, Kuopion Energia Oy	46 674	0	45 553	0
	186 500	0	149 069	0
25 Lyhytaikaisten saamisten erittely	Vesihuolto	Hulevesi	Vesihuolto	Hulevesi
	2016	2016	2015	2015
Lyhytaikaiset lainasaamiset kunnalta	6 817 331	757 481	5 890 622	310 032
Alv-saamiset	0	0	15 172	798
Muut siirtosaamiset	61 828	6 870	16 758	882
Yhteensä	6 879 159	764 351	5 922 552	311 712
Muut siirtosaamiset ovat työterveyshuollon 2016 kustannuksiin tulevaa Kelan korvausta 20 750 € sekä vuoden 2016 kustannuksiin tuleva vakuutuskorvaus 38 250 € sekä liikasuorituksen palutus 2017 vuodeen 2016 laskuun 8 697,28 €.				

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

28 Oman pääoman erittely	Vesihuolto	Hulevesi	Vesihuolto	Hulevesi
	2016	2016	2015	2015
Peruspääoma	25 790 686	2 227 624	25 773 544	2 244 766
Edellisten tilikausien ylijäämä	21 094 849	1 822 030	20 726 488	1 805 189
Tilikauden ylijäämä	1 165 876	100 700	354 341	30 862
Yhteensä	48 051 411	4 150 354	46 854 373	4 080 817
29 Kertynyt poistoero	Vesihuolto	Hulevesi	Vesihuolto	Hulevesi
	2016	2016	2015	2015
	166 533	14 384	186 869	16 275
Vehmersalmen jv-puhdistamon investointivarausten purkuun liittyvä poistoero ja Karttulan Syvänniemen vesijohdon ja viemärin poistoero siirtyi Kuopiolle.				
30 Vieras pääoma/pitkäaikainen	Vesihuolto	Hulevesi	Vesihuolto	Hulevesi
	2016	2016	2015	2015
Lainat kaupungilta, josta	13 910 787	1 201 519	14 656 150	1 276 488

Perustamislaina	3 202 374	276 599	3 556 239	309 733
Uusi laina 2013-2015	10 708 413	924 920	11 099 911	966 755
Liittymismaksuvelat, sisäiset	71 701	6 193	75 037	6 535
Liittymismaksuvelat, konserni	731 683	63 198	771 693	67 211
Liittymismaksuvelat	12 156 314	1 049 979	11 018 268	959 644
Pitkäaikainen vieras po. yhteensä	26 870 485	2 320 889	26 521 148	2 309 878

32 Vieras pääoma/lyhytaikainen

	Vesihuolto 2016	Hulevesi 2016	Vesihuolto 2015	Hulevesi 2015
Lainat kaupungilta	755 112	65 221	754 610	65 723
Ostovelat	719 130	62 114	1 177 811	10 278
Korott.velat kunnalta	98 435	8 502	13 074	1 138
Yhteensä	1 572 677	135 837	1 945 495	77 139

37 Siirtovelat

	Vesihuolto 2016	Hulevesi 2016	Vesihuolto 2015	Hulevesi 2015
Lomapalkkajaksotus	577 999	49 924	629 988	54 869
Muut siirtovelat	256 743	22 176	97 377	8 481
Yhteensä	834 742	72 100	727 365	63 350

Muut siirtovelat ovat vuoden 2016 tulospalkkakirjaus 31 621,60 euroa sekä vuodelle 2016 kuuluvia ostolaskuja 237 297,60 euroa.

40 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Henkilöstö: Kts. erillinen liite sivut 18

48 Henkilöstön lukumäärä 2016

	HALLINTO	SUUNNITTEL	VEDENTUOT.	JV.PUHDISTUS	VERKOSTO	YHTEENSÄ
	hlö	hlö	hlö	hlö	hlö	hlö
Vakituisia 31.12.2016	7	10	26	20	22	85
Tilapäiset 31.12.2016	0	1	0	0	1	2
Yhteensä	7	11	26	20	23	87

Lisäksi kesällä on ollut lyhyissä työsuhteissa opiskelijoita ja koululaisia eri vastuualueilla.

Henkilöstö keskimäärin	85
Säännöllinen työaika, htv	84,84
Palkalliset poissaolot	14,24
Tehty työaika	70,6
Tehty työaika säännöllisestä työajasta %	83 %

Eläkkeelle jääneet 2016	0	0	1	1	0	2
Pois lähteneet	0	1	0	0	0	1
Uusia 2015	2	1	3	1	1	8
Osa-aik.eläke 31.12.2016	0	2	0	0	3	5

49 Tilikauden palkat ja palkkiot (koko Kuopion Vesi yhteensä)

Henkilöstökulut

	2015	2014
	2 796 605	2 679 139
	410 154	488 960
Tilikauden vakinaisten kk-palkat	124 023	94 286
Tilikauden tuntipalkat	422 392	419 024
Määräaikaiset ja kesätyöntekijät	75 558	80 819
Erilliskorvaukset	-83 339	-69 138
Muut palkat, palkkiot ja jaksotukset	7 419	38 415

Jaksotetut palkat	-22 991	65 548
Aktivoidut palkat	0	926
Sairasvakuutuskorvaukset	907 188	859 563
Tapaturmakorvaukset	245 008	214 178
Eläkekulut	4 882 017	4 871 720
Muut henkilösivukulut		
Henkilöstökulu Yhteensä	627 923	684 857
	-56 934	-79 916
Lomapalkkavaraus	31 621	77 258
Varauksen pienennys edellisestä vuodesta		
Siirtoveljoissa tulospalkkakirjaus 2016		

Investoinnit 2016

Kuopion Veden investointimenoihin oli varattu valtuuston talousarviossa 9 840 000 €

ja toteutuma oli 8 327 616, 73 € eli investointirahaa jäi käy	Vesihuolto	Hulevesi	Vesihuolto	Hulevesi
	2 016	2 016	2 015	2 015
	6 243 106	838 790	4 320 244	709 330
	3 026 386	675 569	1 619 796	654 048
Verkostoinvestoinnit	3 101 110	163 221	2 161 098	3 320
Uudisrakentaminen	115 610	0	539 350	51 962
Saneeraus	1 245 721	0	3 469 028	0
Muut	1 720	0	2 467 132	0
Laitosinvestoinnit		0	76 167	0
Uudisrakentaminen Lehtoniemi	807 993	0	925 729	0
Uudisrakentaminen muu	436 008	0	0	0
Saneeraus	7 488 827	838 790	7 789 272	709 330
Muut	-66 691		0	0
Investoinnit yhteensä	7 422 136	838 790	7 789 272	709 330
Rahoitusosuudet				
Investoinnit netto				

Verkoston investointimenot 2016 sisältävät uuden verkoston rakentamista Lehtoniemeen, Kurkimäkeen, Hiltulanlahteen ja Viestikadulle.

Verkostosaneerauksia tehtiin Inkilänmäenkadulla, Niiralankatu-Opistotiellä päävesijohto, Satamakadulla, Tulliportinkadulla, Leväsenttiellä ja Vehmersalmessa

Itkonniemen vesilaitoksen saneeraus alkoi v. 2016 ja jatkuu vuoteen 2018 . (Ka 5,5 M€)

Pääosin rakentamistyöt ostettiin Kuntatekniikka liikelaitokselta.

Saneeraustöiden osuus kaikista investoinneista v. 2016 oli 49 % (v. 2015 36 %).

HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS 2016

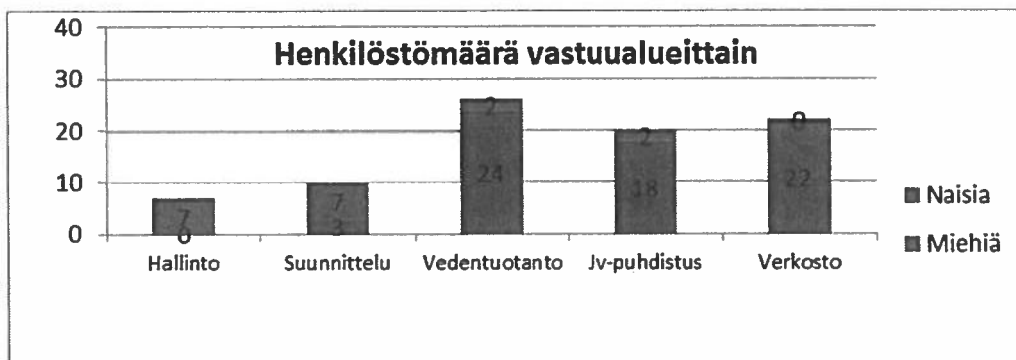
KUOPION VESI LIIKELAITOS

1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ JA IKÄRAKENNE

Kuopion Vesi Liikelaitoksen vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2016 oli 85 henkilöä, josta naisia oli 18 ja miehiä 67. Määräaikaista oli vuoden lopussa 2 henkilöä. Osa-aikaeläkkeellä oli vuoden 2016 lopussa 5 henkilöä. Osa-aikaeläkeläiset on laskettu henkilömäärään kokonaisina henkilöinä, vaikka he tekevätkin töitä pääosin 50-60 % työajasta. Eläkkeelle jäi vuonna 2016 kaksi henkilöä ja uusia henkilöitä palkattiin kahdeksan. Kesäaikana oli lyhyissä 1-4 kk:n työsuhteissa koululaisia ja opiskelijoita.

Henkilöstömäärä vastuualueittain

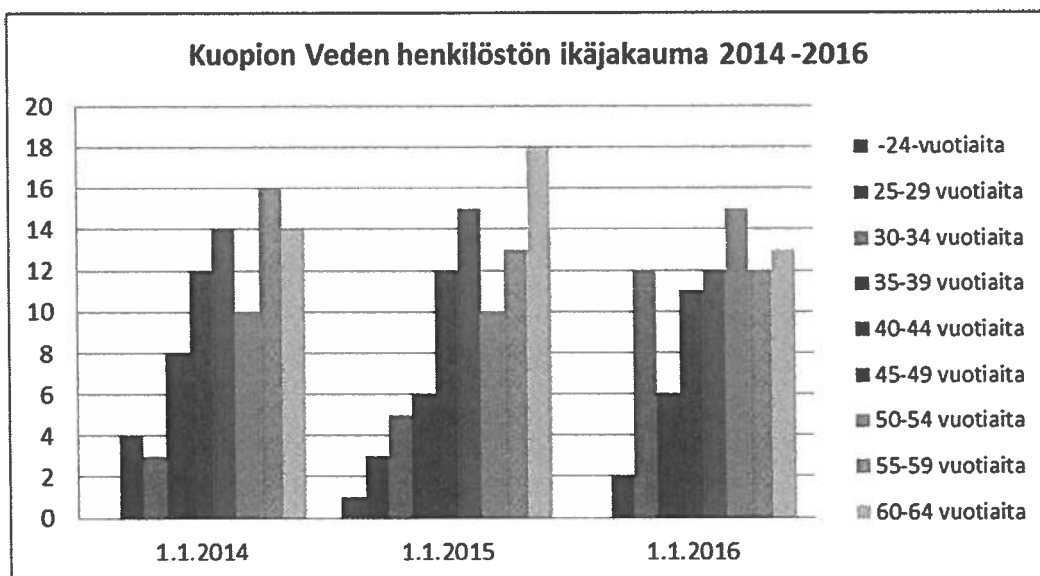
Hallinnon vastuualueella vakituista henkilöstöä oli 7 henkilöä, suunnittelun vastuualueella 10 henkilöä, verkoston vastuualueella 22 henkilöä, vedentuotannon vastuualueella 26 henkilöä ja jätevedenpuhdistamon vastuualueella 20 henkilöä.

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön keski-ikä oli 47,2 vuotta.

Kuopion Vesi Liikelaitoksessa työskenteli vuoden lopussa 73 kuukausipalkkaista ja 12 tuntipalkkaista henkilöä.

2. SÄÄNNÖLLINEN TYÖAIKA, POISSAOLOT JA TEHTY TYÖAIKA

	2016	2015	2014	2013	2012
Henkilöitä keskimäärin	85	85	83,3	83,5	83,3
Säännöllinen työaika, htv	84,8	82,8	81,2	79,6	72,4
Palkalliset poissaolo, t htv	14,2	16,7	14,2	13,3	11,8
Tehty työaika, htv	70,6	66,5	67	66,3	60,6
Tehty työaika/säännöll.työaika %	83	80	83	83	84

Henkilöitä keskimäärin

Luku saadaan laskemalla yhteen laskentakauden kunkin kuukaudenviimeisen työpäivän voimassa olleet palvelussuhteet. Näin saatu luku jaetaan kuukausien lukumäärällä. Luku on suurempi kuin vakinaisen henkilöstön määrä, koska se sisältää koululaisten ja opiskelijoiden palvelussuhteet.

Säännöllinen työaika

Säännöllinen työaika on se virka- ja työehtosopimuksen mukainen säännöllinen vuosityöaika, josta on vähennetty palkattomat poissaolot.

Tehty työaika

Tehty työaika on säännöllinen työaika vähennettynä palkallisilla poissaoloilla.

Tehty työaika säännöllisestä työajasta, %

Tehty työaika kokonaistyöajasta oli 83 % (vuonna 2015 80 %).

Poissaolot syittäin

Syy	2016		2015		2014		2013		2012	
	htv	kal.pv	htv	kal.pv	htv	kal.pv	htv	kal.pv	htv	kal.pv
Vuosilomat	10,7	3908	12,2	4435	10,3	3765	10,1	3696	8,6	3140
Sairaslomat	2,5	898	3,6	1296	2,4	855	2,4	878	2,5	916
Työtapaturmat	0	0	0	13	0,1	37	0	0	0,4	152
Muut palkall.poissaolot	1	357	0,7	251	1,2	438	0,7	206	0,2	104
Palkattomat sairauspoissaolot	0,1	37	0,1	33	0	10	0,2	72	0	0
Määräaikainen kunt.tuki	0,8	285	0,4	153	0	0	0	0	0	0
Isyys-, äitiys-, vanhempain- ja hoitopv	0,1	19	0,5	234	0,3	97	0,3	95	0,2	62
Palkaton muu vapaa	0,1	17	0	11	0	7	0,8	287	0	5

Palkallisten poissaolojen määrä vuonna 2016 oli 14,2 htv (5163 kalenteripäivää). Vastaava määrä vuonna 2015 oli 16,5 htv (5995 kalenteripäivää).

Sairauspoissaolojen keskimääräinen määrä oli 11 kalenteripäivää. Vuonna 2015 vastaava luku oli 16 kalenteripäivää.

3. HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET

Henkilöstölle maksetut palkat ja henkilösivukulut

	2016	2015
Tilikauden vakinaisten kk-palkat	2 796 605	2 679 139
Tilikauden tuntipalkat	410 154	488 960
Määräaikaiset ja kesätyöntekijät	124 023	94 286
Erilliskorvaukset	422 392	419 024
Muut palkat ja palkkiot	75 558	80 433
Jaksotetut palkat	-83 339	-69 138
Aktivoidut palkat	-7 419	-38 415
Sairasvakuutuskorvaukset	-22 991	-65 548
Tapaturmavakuutuskorvaukset	0	-926
Eläkekulut	907 188	859 563
Muut henkilösivukulut	245 008	214 178
Yhteensä	4 867 179	4 661 556

4. TYÖHYVINVOINTI

Tyky-toiminta

Kuopion Vesi huolehtii henkilöstönsä työkyvystä mm. tukemalla liikuntaharrastuksia. Lisäksi vastualueet järjestävät vuosittain 1-2 päivää erilaisia työyhteisön sisäisiä tapahtumia.

Noin kerran vuodessa tehdään koko laitoksen henkilöstön kanssa jokin koulutus- tai tutustumismatka.

Työhyvinvointitoimikunta

Kuopion Vedellä on oma työhyvinvointitoimikunta, johon kuuluu Kuopion Veden johtoryhmän lisäksi työsuojeluvaltuutetut ja työntekijöiden edustajat sekä asiantuntijajäsenenä työhyvinvointipäällikkö, turvallisuuspäällikkö sekä työterveyslääkäri ja – hoitaja.

Työterveyshuolto

Kuopion Vesi laatii yhdessä Kallaveden Työterveyden kanssa työterveyshuollon toimintasuunnitelman, jossa sovitaan mm. työpaikkakäynneistä ja työolosuhdeselvityksistä, henkilöstön terveys-tarkastuksista ja muista työkykyä ylläpitävästä toiminnasta. Suunnitelma tehdään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tällä hetkellä voimassa oleva suunnitelma on ajalle 1.1.2016 - 31.12.2018.

Kustannusluokka I:n kustannukset muodostuvat ennaltaehkäisevästä toiminnasta ja kustannusluokan II:n kustannukset muodostuvat terveyden- ja sairaudenhoidosta.

Työterveyshuollon kustannukset ja Kela-korvaus

	2016	2015	2014	2013	2012
Kustannukset, korvausluokka I 60 %	24 820	22 443	21 130	11 042	8 327
Kustannukset, korvausluokka II 50 %	24 838	20 588	17 985	17 632	16 289
Kela-korvaus kunkin vuoden kustannuksiin	?	17 640	17 139	15 441	12 343
Oma maksuosuus		25 391	21 976	13 233	12 273

**TILINPÄÄTÖKSEEN LIITTYVÄ MUU
INFORMAATIO**

KUOPION VEDEN TILASTOTIETOJA

Talousvesi

Karttula

Nilsjä

Maaninka

Kaupunkialue	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Puhdistettu vesi, 1000 m ³	6 467	5 912	5864	5995	6148	6390
Verkostoon lähtenyt vesi, 1000 m ³	6 165	5 780	5737	5907	6083	6299
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	5 290	5 077	5114	5083	5147	5197
Jakelualan väestö 1.1.	81 511	82 718	83 643	84 332	85 588	86 750
Keskikulutus, m ³ /d	14 493	13 910	14 011	13 926	14 101	14 238
Ominaiskulutus, l/as/d	178	168	168	165	165	164
Yleinen kulutus, %	13	10	9	12	14	16

Melalahti	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Puhdistettu vesi, 1000 m ³	103	102	96	99	95	93
Verkostoon lähtenyt vesi, 1000 m ³	105	102	101	99	94	92
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	38	38	42	41	34	37
Jakelualan väestö 1.1.	776	804	809	821	805	797
Keskikulutus, m ³ /d	104	104	115	112	93	101
Ominaiskulutus, l/as/d	134	129	142	137	116	127
Yleinen kulutus, %	6	5	-	2	9	10

Kurkimäki	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Puhdistettu vesi, 1000 m ³	25	38	34	12	1	1
Verkostoon lähtenyt vesi, 1000 m ³	30	30	20	18	21	14
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	23	23	24	23	21	21
Jakelualan väestö 1.1.	523	519	529	515	518	568
Keskikulutus, m ³ /d	63	63	66	63	58	58
Ominaiskulutus, l/as/d	120	121	124	122	111	101
Yleinen kulutus, %						

Vehmersalmi	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Puhdistettu vesi, 1000 m ³	94	95	96	102	119	105
Verkostoon lähtenyt vesi, 1000 m ³	94	95	96	102	119	105
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	38	36	36	35	32	33
Jakelualan väestö 1.1.	681	661	664	655	649	636
Keskikulutus, m ³ /d	104	99	99	96	88	90
Ominaiskulutus, l/as/d	153	149	149	146	135	142
Yleinen kulutus, %	7	8	8	10	24	22

Karttula	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Puhdistettu vesi, 1000 m ³	111	133	157	168	121	114
Verkostoon lähtenyt vesi, 1000 m ³	153	168	165	177	144	126
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	75	68	70	69	68	66
Jakelualan väestö 1.1.	1 673	1 617	1626	1623	1573	1534
Keskikulutus, m ³ /d	205	186	192	189	186	181

Ominaiskulutus, l/as/d	123	115	118	116	118	118
Yleinen kulutus, %	27	32	32	39	26	- 1

Nilsinä	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Puhdistettu vesi, 1000 m ³			333	325	304	316
Verkostoon lähtenyt vesi, 1000 m ³			333	325	306	316
Myyty vesimäärä, 1000 m ³			242	230	221	212
Jakelualan väestö 1.1.			3045	3023	2983	2945
Keskikulutus, m ³ /d			663	630	605	581
Ominaiskulutus, l/as/d			218	208	203	197
Yleinen kulutus, %			9	11	10	15

Maaninka	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Puhdistettu vesi, 1000 m ³					256	234
Verkostoon lähtenyt vesi, 1000 m ³					256	234
Myyty vesimäärä, 1000 m ³					172	173
Jakelualan väestö 1.1.					2930	2945
Keskikulutus, m ³ /d					471	474
Ominaiskulutus, l/as/d					161	161
Yleinen kulutus, %					33	18

Vesiosuuskunnille myyty vesi	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue						
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	96	97	103	103	110	111
Liittyneet taloudet, kpl			950	1577		1056
Karttulan kunta/osuuskunta						
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	36	46	42	39	38	61
Liittyneet taloudet, kpl			656	1869		622
Melalahti						
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	61	59	59	56	52	46
Liittyneet taloudet, kpl			413	584		419
Kurkimäki						
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	3	3	3	3	4	2
Liittyneet taloudet, kpl			4	26		24
Vehmersalmi						
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	49	51	52	57	59	49
Liittyneet taloudet, kpl			280	1077		683
Nilsinä						
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	49	51	62	58	54	56
Liittyneet taloudet, kpl			361	1018		529
Maaninka						
Myyty vesimäärä, 1000 m ³					0	18
Liittyneet taloudet, kpl						162

Talousvesi yhteensä	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Puhdistettu vesi, 1000 m ³	6 800	6 280	6 580	6 701	7 044	7 253
Verkostoon lähtenyt vesi, 1000 m ³	6 547	6 175	6 452	6 628	7 023	7 186
Myyty vesimäärä, 1000 m ³	5 709	5 498	5 849	5 797	5 840	6 082
Oma käyttö, 1000 m ³	12	45	66	136	172	176
Yleinen kulutus, %	13	10	8	10	14	13
Yhteinen kulutus, 1000 m ³	826	632	537	695	1 011	928
Jakelualueen väestö 1.1.	85 164	86 319	90 316	90 969	95 046	96 175
Keskikulutus, m ³ / d	15 641	15 063	16 025	15 882	16 000	16 663

Energian kulutus, kWh (vain sähkö)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	4276698	4067745	4083669	4067909	4152611	4733423
Melalahti	71239	113186	91678	63451	62203	78639
Kurkimäki	46013	70838	58785	53015	50504	45089
Vehmersalmi	74131	82673	76148	91017	92683	63968
Karttula	143944	164435	156843	170130	148746	135511
Nilsia			299814	304702	306633	322262
Maaninka					145432	128113
Yhteensä, kWh	4612025	4498877	4766937	4750224	4813380	5378892
kWh/tuotettu vesi-m ³	0,70	0,73	0,74	0,72	0,69	0,75

Verkostot

Vesijohtoverkosto

Uutta verkostoa rakennettu, m	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	7 367	5 584	2 920	2114	3393	4690
Melalahti	221	-	-			
Kurkimäki	-	-	-			
Vehmersalmi	641	23	-			270
Karttula	-	35	-		76	
Nilsia	-		521			
Maaninka					4644	
yhteensä	8 229	5 642	3 441	2 114	8 113	4 960

Vanhaa verkostoa uusittu, m	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	1 198	1 199	2 225	775	763	563
Melalahti	-	-	-			
Kurkimäki	-	-	-			
Vehmersalmi	678	498	-	22		1043
Karttula	-	616	188			
Nilsia			640			
Maaninka						
yhteensä	1 876	2 313	3 053	797	763	1 606

Vesijohtoverkoston pituus, m	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	414 656	419 417	419 992	419 915	424 424	428 999
Melalahti	12 738	12 738	12 733	12 733	12 733	12 733
Kurkimäki	13 323	12 436	12 436	12 436	12 436	12 436
Vehmersalmi	51 144	52 809	51 207	50 795	50 792	51 021
Karttula	80 693	80 809	81 595	84 837	84 872	84 899
Nilsia			86 302	86 302	86 339	86 249
Maaninka					139 744	178 339
Yhteensä	572 554	578 209	664 265	667 018	811 340	854 676

Jätevesiviemärit

Uutta verkostoa rakennettu, m	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	8 011	5 733	2 362	2 638	3 323	3 908
Melalahti	345	-	-			
Kurkimäki	3	-	-			
Vehmersalmi	491	962	-			43
Karttula	-	59	-	140	13	
Nilsia			1 777		362	
Maaninka					3 580	
yhteensä	8 850	6 754	4 139	2 778	7 278	3 951

Vanhaa verkostoa uusittu, m	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	375	1 642	1 827	359	655	741
Melalahti	-	-	-		14	
Kurkimäki	4	-	-			
Vehmersalmi	728	-	-			1 026
Karttula	-	242	-		3	
Nilsia			399			
Maaninka						
yhteensä	1 107	1 884	2 226	359	672	1 767

Viemäriverkoston pituus, m	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	332 445	338 728	339 605	340 998	344 685	349 067
Melalahti	10 148	10 138	10 138	10 138	10 126	10 126
Kurkimäki	8 808	7 922	7 922	7 922	7 922	7 922
Vehmersalmi	22 027	22 868	22 868	22 862	22 876	22 901
Karttula	51 451	49 660	49 782	49 931	49 937	49 939
Nilsia			66 421	66 421	66 769	66 683
Maaninka					56 980	56 474
Yhteensä	424 879	429 316	496 736	498 272	559 295	563 112

Hulevesiviemärit

Uutta verkostoa rakennettu, m	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	5 868	4 288	2 482	1 854	1 223	2 148

Melalahti	-	-	-			
Kurkimäki	-	-	-			
Vehmersalmi	-	-	-			
Karttula	-	-	-			
Nilsia						
Maaninka						
yhteensä	5 868	4 288	2 482	1 854	1 223	2 148

Vanhaa verkostoa uusittu, m	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	250	325	1 114	287	0	0
Melalahti	-	-	-			
Kurkimäki	-	-	-			
Vehmersalmi	-	-	-			
Karttula	-	-	-			
Nilsia						
Maaninka						
yhteensä	250	325	1 114	287	-	

Hulevesiverkoston pituus, m	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kaupunkialue	263 079	266 348	268 521	268120	269849	271997
Melalahti	4 976	5 001	5 001	5001	5001	5001
Kurkimäki	2 530	2 530	2 530	2530	2530	2530
Vehmersalmi	845	936	936	936	936	936
Karttula	-	-	-	-	-	
Nilsia			-	-	-	
Yhteensä	271 430	274 815	276 988	276 587	278 316	280 464

Jätevedenpuhdistamot

Lehtoniemi	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Käsitelty jätevesi, 1000 m ³	7 091	7 627	7 324	7237	8208	7754
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³	5 149	5 064	5 099	5077	5194	5101
Laskutettu jv vosk, 1000 m3			10	10	26	24

Melalahti	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Käsitelty jätevesi, 1000 m ³	34	35	39	38	43	45
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³	35	35	39	39	32	36

Kurkimäki	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Käsitelty jätevesi, 1000 m ³	41	53	67	48	50	50
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³	32	33	23	22	20	20
Laskutettu jv vosk, 1000 m3						3

45

Vehmersalmi	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Käsitelty jätevesi, 1000 m ³	42	47	41	38	42	49
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³	35	33	34	32	30	31
Laskutettu jv vosk, 1000 m ³						2

Karttula	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Käsitelty jätevesi, 1000 m ³	133	173	140	142	157	156
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³	70	70	66	66	64	62
Laskutettu jv vsok, 1000 m ³						11

Nilsä			2013	2014	2015	2016
Käsitelty jätevesi, 1000 m ³			337	325	344	331
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³			235	222	215	209
Laskutettu jv vosk, 1000 m ⁴						7

Maaninka			2013	2014	2015	2016
Käsitelty jätevesi, 1000 m ³					133	115
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³					66	68

Puhdistamot yhteensä	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Käsitelty jätevesi, 1000 m ³	7 341	7 935	7 948	7 828	8 977	8 500
Laskutettu jätevesi, 1000 m ³	5 321	5 235	5 496	5 458	5 621	5 689
Oma jätevesi, 1000 m ³	278	105	178	81	84	90
Vuotovedet, 1000 m ³	1 742	2 595	2 274	2 289	3 272	2 721
Vuotovesi-%	24	33	29	29	36	32

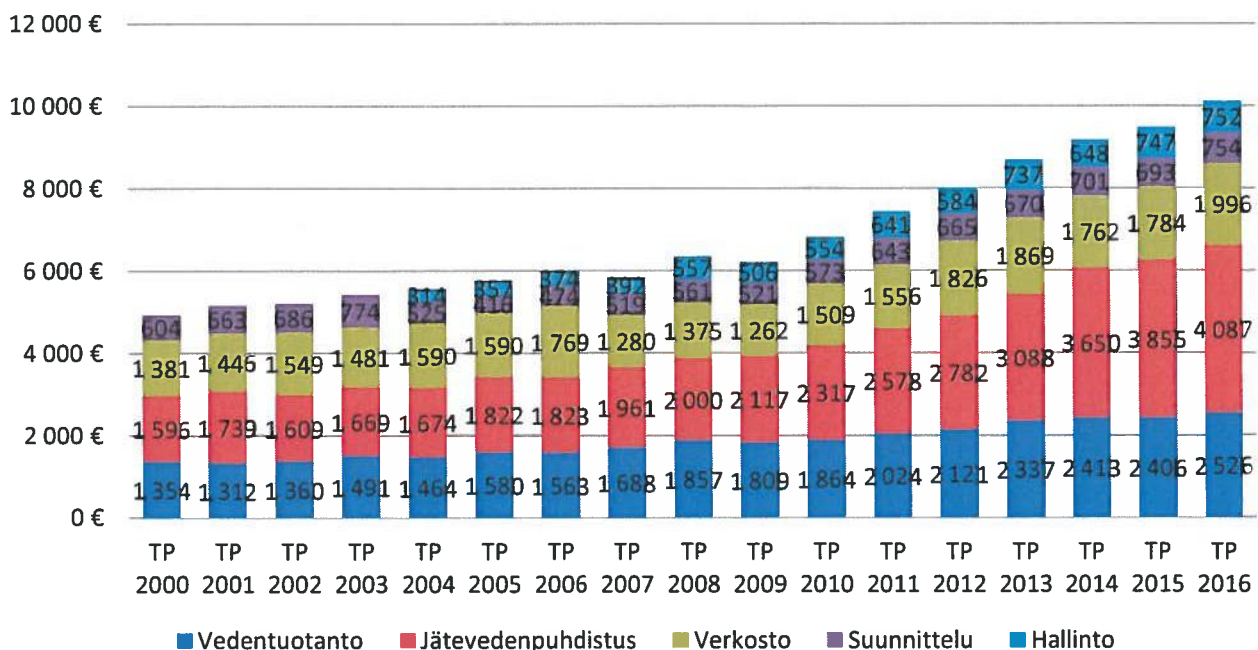
Energian kulutus, kWh (vain sähkö)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Lehtoniemi	789408	1173528	882415	2834733	2264910	2599873
Keskustan pumppaamot	1739661	1777351	2082080	1996331		
Melalahti	95871	112853	70237	66837	78399	122868
Kurkimäki	78293	74101	61637	54016	51215	52769
Vehmersalmi	149330	165016	143116	136775	116918	123509
Karttula	331031	333206	268182	246094	249795	204271
Nilsä			407197	561544	622516	632756
Maaninka						
Yhteensä, kWh	3183594	3636055	3914864	5896330	3383753	3736046
kWh/tuotettu vesi-m³	0,43	0,46	0,49	0,75	0,38	0,45

KUOPION VESI LIIKELAITOS

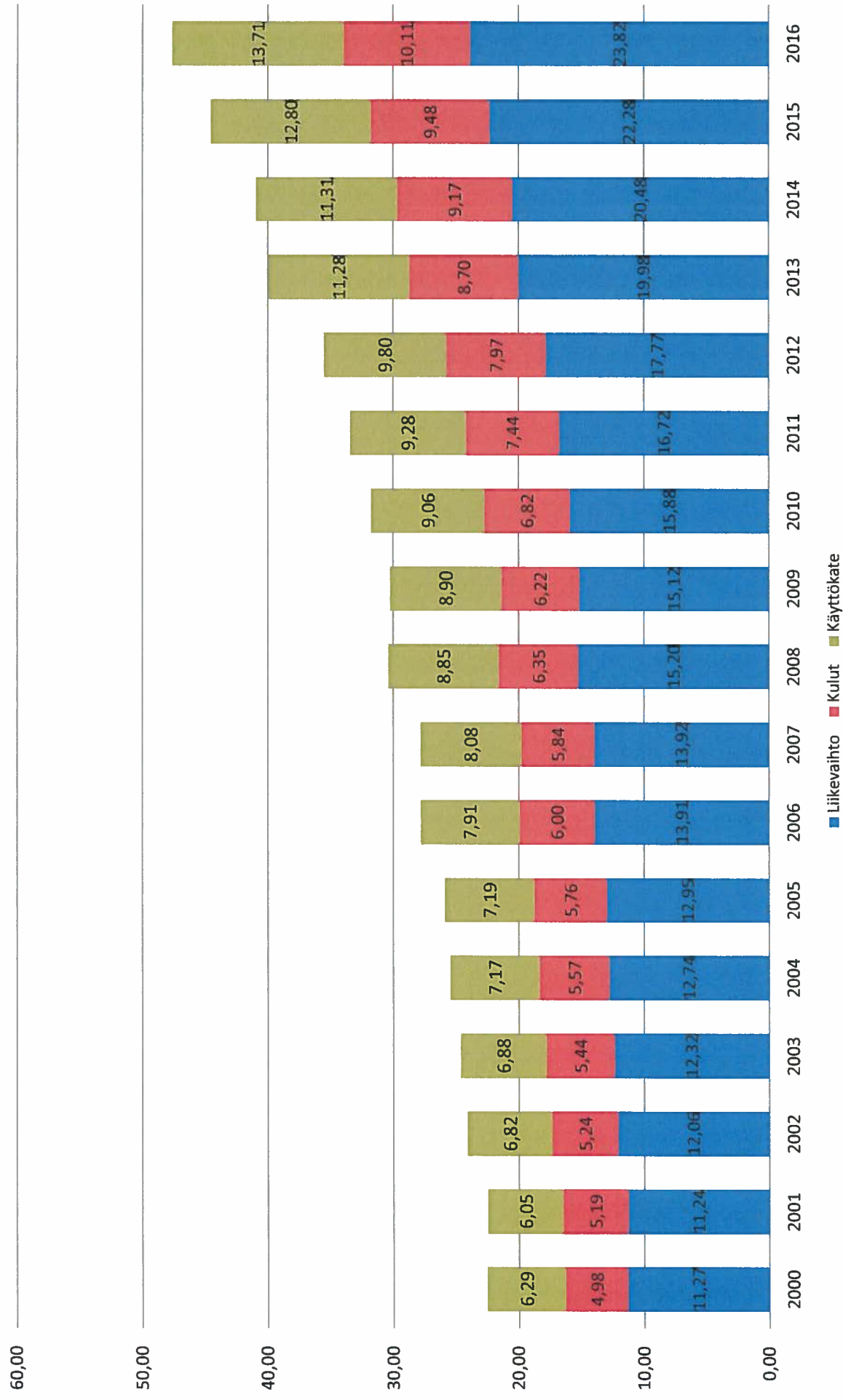
TOIMINTAYKSIKKÖKOHTAINEN TUOTTOJEN JA KULUJEN ERITTELY V. 2016 (1000 €)

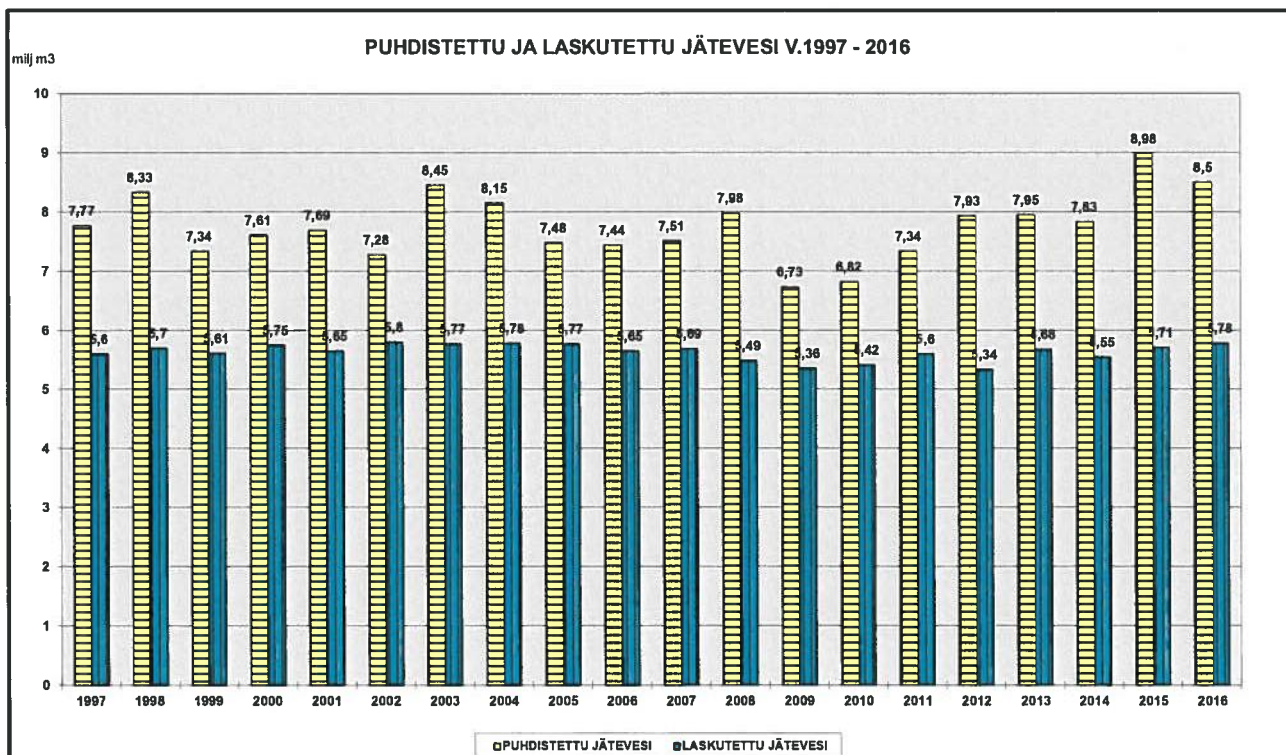
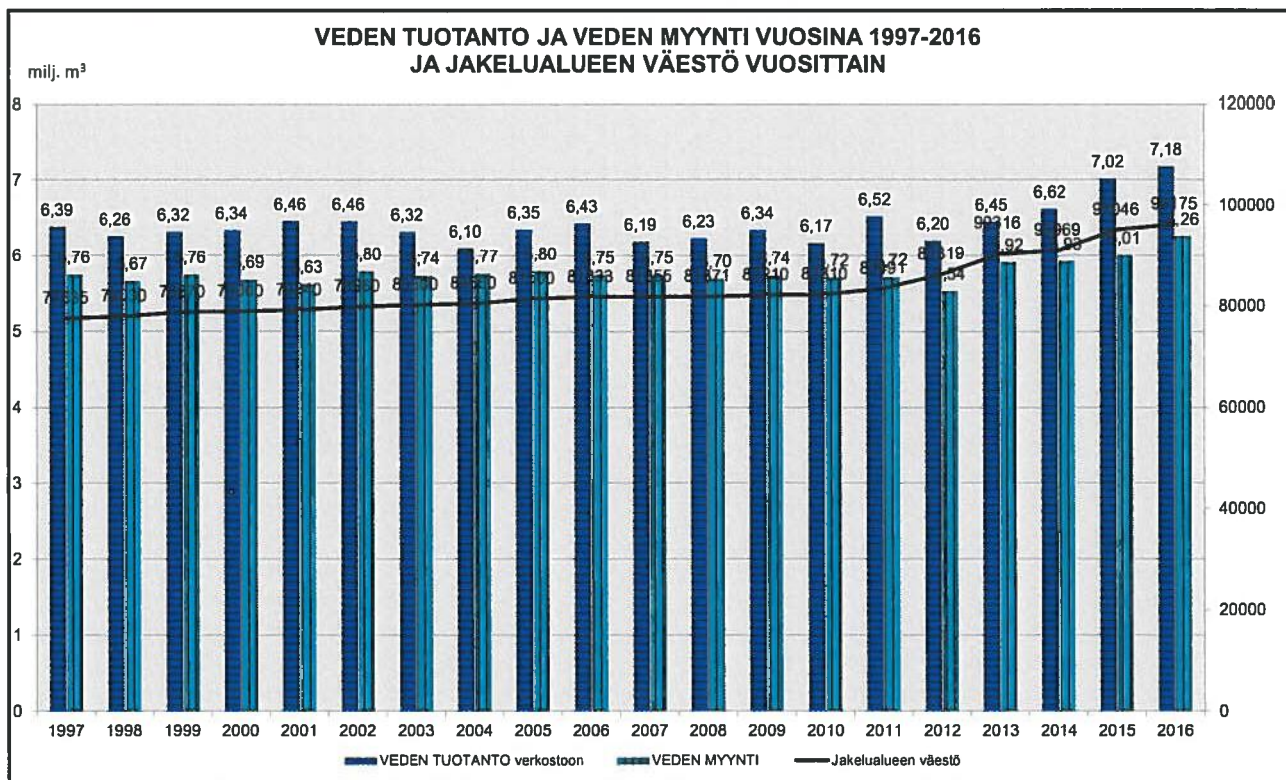
YKSIKKO	TOT 2014	TOT 2015	TA 2016	TOT 2016	ERO €	TOT- %
8120 HALLINTO						
Tuotot	1	1	2	5	3	250
Kulut	648	747	787	751	-36	95
Poistot				3		
8123 SUUNNITTELU						
Tuotot	2	2	2	2	0	100
Kulut	701	693	897	754	-143	84
Poistot				3		
8130 VERKOSTO						
Tuotot	437	495	745	497	-248	67
Kulut	1 762	1 784	2 100	1996	-104	95
Poistot	4 764	4 960	5 100	5090	-10	100
8140 VEDENTUOTANTO						
Tuotot	8 550	9 035	9 236	9332	96	101
Kulut	2 414	2 406	2 767	2526	-241	91
Poistot	721	718	810	697	-113	86
8150 JÄTEVEDENPUHDISTUS						
Tuotot	11 486	12 751	14 215	13989	-226	98
Kulut	3 650	3 855	3 849	4087	238	106
Poistot	1 310	2 614	2 830	2525	-305	89
KUOPION VESI YHTEENSÄ						
Tuotot	20 476	22 284	24 200	23 825	-375	98
Kulut	9 175	9 485	10 400	10 114	-286	97
Poistot	6 795	8 292	8 740	8 318	-422	95

KULUT VASTUUALUEITTAIN v. 2000-2016, 1000 €

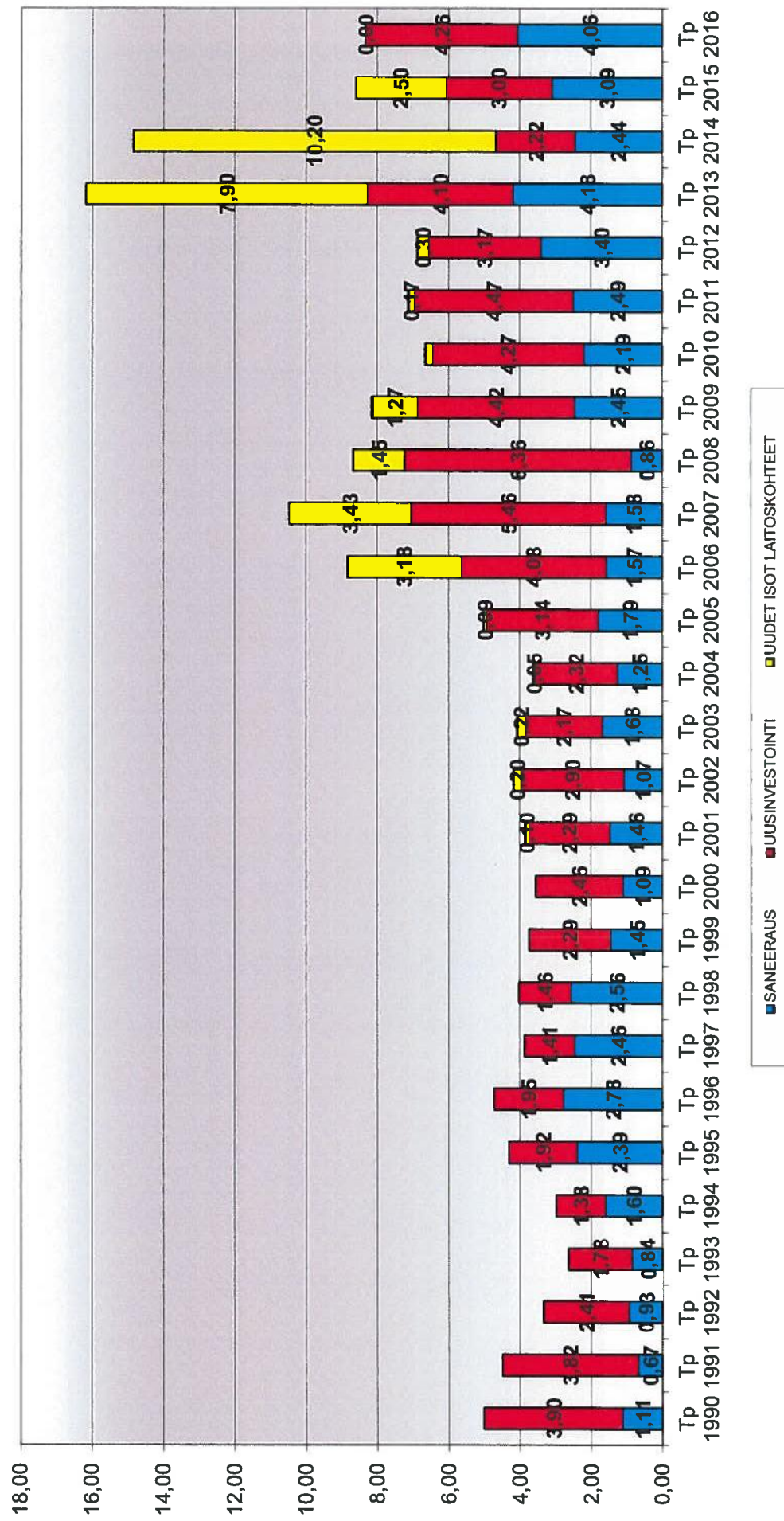

Liikevaihto, käyttökulut, käyttökate M€, v. 2000 - 2016

KUOPION VEDEN BRUTTOINVESTOINNIT VUOSINA 1990 - 2016 (milj. euroa)

ASIAKASPALAUTTEIDEN VUOSIYHTEENVETO 2016

Yhteenveto asiakaspalautteista

Vuonna 2016 kirjattiin kaikkiaan 332 kpl asiakaspalautteita. Luku ei sisällä hyvityksiä ja korvausvaatimuksia. Asiakaspalautteita tuli huomattavasti enemmän kuin edellisvuonna (vuonna 2015 yhteensä 190 kpl). Lähes kaikki asiakaspalautteet (330 kpl) koskivat edellisvuosien tapaan veden laatua ja erityisesti laatuhäiriöitä. Muut palautteet koskivat tiedottamista.

Ensimmäisellä puolivuotisjaksolla palautteiden määrässä näkyvimpiä yksittäisiä tapahtumia olivat keskustan alueen vedenlaatuhäiriöt helmikuussa sekä Satamakadun ja Leväsentien työmaihin liittyneet vedenlaatuhäiriöt toukokuussa.

Suurin osa koko vuoden asiakaspalautteista tuli jälkimmäisellä puolivuotisjaksolla. Eniten palautteita tuli joulukuussa liittyen Kelloniemen rampin varressa todettuun putkirikkoon, joka aiheutti paineen alentumista sekä laajat vedenlaatuhäiriöt Puijonlaakson, Rypysuon, Inkilänmäen ja Saarijärven alueilla. Elo-lokakuussa vedenlaatuhäiriötä esiintyi käynnissä olleisiin Satamakadun ja Tulliportinkadun työmaihin sekä Inkilänmäki-Päiväranta -alueen verkoston kunnossapitoon liittyviin huuhteluihin liittyen. Veden laatua koskevien palautteiden jakaantuminen kuukausikohtaisesti vuoden 2016 aikana on esitetty tämän yhteenvedon liitteenä.

Yksittäisiä hyvitysvaatimuksia tuli vuonna 2016 kaikkiaan 12 kpl ja vaatimukseen perustuen hyvitetiin jätevesimaksua yhteensä 14 222 m³. Vahingonkorvausvaatimuksia käsiteltiin 12 kpl ja niistä tehtyihin päätöksiin perustuen korvauksia maksettiin 6209,10 € (alv 0 %). Kolme vahingonkorvausvaatimusta hylättiin perusteettomana.

Asiakastyytyväisyystutkimukset

Vuonna 2016 oltiin mukana ”Yhdyskuntatekniset palvelut 2016” - asiakastyytyväisyystutkimuksessa. Tutkimuksen toteutti FCG Oy. Vesihuollon lisäksi tutkimuksessa olivat mukana katujen, puistojen, jätehuollon, sekä palo- ja pelastustoimen palvelut. Kyselylomake postitettiin Kuopiossa 1500 talouteen. Vastaaminen oli mahdollista myös verkossa mutta suurin osa vastauksista saatiin perinteisesti paperilomakkeella. Vastausprosentti oli 29. Tutkimuksessa oli vesihuollon osalta mukana 26 kuntaa.

Tulosten perusteella vesihuolto oli kyselyyn vastanneiden kuntalaisten mielestä edelleen yksi Kuopion parhaiten hoidetuista palveluista. Tyytyväisyyden mitta-asteikkona tutkimuksessa olivat luvut 1-5, jossa arvo 1 kuvaa erittäin huonoa tilannetta ja 5 erittäin hyvää. Vesihuollon tuloksista veden laatua, veden toimitusvarmuutta, jätevesiviemärien toimintaa sekä jätevedenpuhdistamoiden toimintaa koskevat Kuopion tulokset olivat välillä 4,15-4,67. Sadevesiviemärien toimintaa, vesihuollon asiakaspalvelua sekä tiedotusta koskevat tulokset olivat välillä 3,57-3,85.

Edellisen vuoden tuloksiin verrattuna tulokset olivat hyvin samanlaiset, kaikki muutokset olivat suuruudeltaan alle 0,1 yksikköä.

Tulokset olivat valtakunnallisia keskiarvoja hiukan paremmat vesihuollon asiakaspalvelun sekä tiedotuksen ja erityisesti häiriötilanteiden aikaisen tiedotuksen osalta. Häiriötilanteiden aikaisen tiedotuksen osalta Kuopion oli myös mainittu yhtenä kolmesta kunnasta, joissa oli eniten tyytyväisiä vastaajia. Muilta osin tulokset olivat hyvin lähellä valtakunnallisia keskiarvoja. Valtakunnallisiin tuloksiin vertailu ei anna kaikilta osin vesihuollon palveluista kuitenkaan oikeaa kuvaa, koska laitokset eroavat toisistaan mm. raakavesilähteen ja laitokseen osalta.

Yhteenvedon koosti

Kirsi Tähti
laatupäällikkö

Liite

Veden laatua koskevat asiakaspalautteet vuonna 2016

Vedentuotantoon tulleet asiakaspalautteet vuonna 2016

